

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sűr. ycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ügyvédsors.

Irtá: Dr. Nagy Sándor.

Az aradi ügyvédek ma értekezletet tartanak, hogy tanácskozzanak egyről-másról, így saját sorsukról is, ami bizonyítja, hogy nem valami fényesen mehet a dolguk, mert a jóllakott ember félvén az irigyek és fináncok jóakaratótól, nem lármázik, hanem csendesen meglapul, — de, hajh, elmúlt már az idő, mikor az ügyvédség a társadalmi tisztaság előkelőség mellett jó megélhetést biztosított. Valljuk meg ügyvédek, hogy népszerűségünk az egeket nem verdesi, sokan szívesen megpróbálnák, hogyan lehetne nélkülünk is meglenni és már csak a banketteken, mikor néha valami ünnepléses alkalommal bírálkkal-ügyészekkel együtt mulatunk, pohárköszöntőkben halljuk régi emlékek gyanánt felidézni, hogy „az ügyvédség a jogszolgáltatás nélkülözhetetlen tényezője”, de másnap ezt a grefier-ajutor clasa II sem ismeri el.

Vajon mi a magyarázata annak, hogy az ügyvédség létfenntartása, népszerűsége és tekintélye annyira leromlott? Az okokat a következőkben véljük feltalálni: 1) a kar túlszűkítése, mely felaprózván a fővedelmet, egyeseket a kényeszerzés meg nem engedett eszközével kényeszerít, ezáltal lesüllyesztvén a pálya színvonalát és felidézvén a társadalom és a hatóságok lekicsinylő magatartását; 2) az ügyvédség azon természetes követelése, hogy munkáját sikertelenség esetén is díjazni kell, ami nem szociális fel fogás, hiszen Bölcs Salamon óta mindkét félnek igaza nem lehet, de ezt megérteni nem tudják és az apagyilkosnak semmiképen sem akarózzik fizetni, ha már ugy is felakasztják, pedig védője készséggel kíséri el egész az akasztófáig; 3) a legújabb törvényhozási intézkedések, különösen a helyegytörvény, melyek az eljárást gyorsítás helyett meglasztván, a feleket a perektől elriasztják, az ügyvédre a kezelés és folytonos utójárás fárasztó munkáját hártják és elviselhetetlen befektetéseket igényelnek. Mindezek azonban, hogy úgy mondjam, efemer jelentőségűek, mert fegyelmellettésséggel, (vagy fegyelmivel?) az önérték emelésével s jobb törvények alkotásával (numerus clausus is?) segíteni lehet, úgy, hogy a lényegesebb és veszedelmesebb okok másutt keresendők.

Megfigyelhetjük ugyanis azt az állami fel fogást, mely ellenszenvvel viseltetik minden olyan foglalkozás iránt, melynek közvetítői jellege van és közgazdasági érdeknek és szabadságnak tartja, hogy a társadalom osztályai és tagjai szükségleteik kielégítésében egymással közvetlenül lépjenek érintkezésbe, tehát nem kell kereskedelem, mert a fogyasztó direkt felkeresheti a termelőt és a gyárost és nem kell ügyvédség, mert nélküle is lehet bírót busítani. Mindaddig, míg meg nem változik a törvényhozásoknak azon nüzusa, mely az ügyvéd fővedelmét csökkenti, foglalkozását megnehezíti akarja és, úgy látszik, az ügyvédséget feleslegesnek tartja, míg be nem látják, hogy az esetek kibogozásánál vagyis a tényállás megállapításánál a bírónak és közönségnek az ügyvédre szüksége van, sorsunk jobbrafordulását nem remélhetjük.

Pedig, bár ügyvéd vagyok, meg kell állapítanom, hogy az ügyvédség a társadalom egyik legnagyobb intézménye, mert alig van az emberiségnek olyan jelentős evolúciója, melyben az ügyvédek, kiknek hagyomány a liberalizmus, nagy, sokszor döntő szerepet

ne játszottak volna. A jogtudományt mindenkor a legnemesebbnek és az emberhez legméltóbbnak tartották, mert a szabadságot, egyenlőséget, igazságot, az állam és társadalom fundamentumait tette megállapításának tárgyává. A római birodalom emlékét nagy jogászai és nem hódításai tartják fenn, Napoleon szentilona gyönyörű beszélgetéseiben többször büszkén emlékezik meg a Code Napoleon-ról, mely nagy részében az ő műve volt, mert megszerkesztése alatt csak 1—2 bizottsági ülésről maradt el. De gondoljunk a francia forradalomra, melyben azt, ami magasztos, erkölcsös és tiszta, ügyvédek irányították. Minden idők legszébb politikai pártjának, a 27 girondista képviselőnek vezére, a nemes Vergniaud ügyvéd volt, a hegypárt legnagyobb alakjai, az idealista Saint-Just, a hatalmas Danton, az ifjú Camille-Desmoulins jogászok voltak (utóbbi kettő az ügyvédi vizsgát is letette), XVI. Lajos védői Malherbes, De Seze és Tronchet az emberi nagyság

megható példáját hagyták az utókornak, sőt még ügyvéd-citoyen Robespierre-től, bár emléke a rettenetes „Terreur” megalapítása miatt örökké átkozott, sem lehet elvitatni erkölcsös, sőt aszkétai életét és megvesztegethetetlenségét. Marx, a tudományos szocializmus megalapítója, intenzíven foglalkozott a jogtudományokkal, Kossuth, Deák, Jókai diplomás ügyvédek voltak.

Nem kell tehát szégyenkezniünk a mester-ségünk miatt, jeles barátaim. Tanácskozzunk sorsunk javításán, bár ezuttal ezért semmit fel nem számíthatunk, szavaljunk is, mert ez a hivatásunk és csináljunk memorandumokat, mert ezekre áhítozik a miniszteri papirkosár, de jöjjünk tisztába, hogy dicsőséges multunk után jelenünk reménytelen, mégis dolgozzunk lelkesen a jövődóért, mert, aki valóban megérti az emberi élet végső gondolat, hogy visszaszerezze egy nemes pálya dicsőségét, mégha annak áldásaiban nem is fog részesülni.

Román-német megegyezés készül.

Tárgyalásokat kezdenek a Románlának járó kártérítés fizetési módzatairól.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának jelentése). A kormány francia nyelvű hivatalos lapja közli, hogy Stresemann Genfben a román delegáció tagjaival folytatott megbeszélések alkalmával annak az őszinte vágyának adott kifejezést, hogy megegyezésre jusson Romániával. A megegyezés érdekében Németország elvileg elismeri a Romániának járó kártérítést. De meg kell találni a Németország érdekeinek leginkább megfelelő fizetési módzatokat. Német vezető körök szá-

mot vetve azzal, hogy ilyen megállapodásnak meg kell előznie minden más tárgyalást és a két állam illetékes megbízottainak kell tárgyalniok közvetítők kizárásával, eme elvek alapján a német birodalom rövidesen Bucurestibe küldi meghatalmazott delegátusát a legmegfelelőbb szakemberek közül és ha a tárgyalások sikerre vezetnek, úgy a megkötendő szerződést valószínűleg Berlinben írja alá a román kormány egyik tagja.

Pazsitny Bonaventura nem lehet szatmári püspök

A bucaresti-i nunciatura éles állásfoglalása az aradi minorita rendfőnök ellen. — Elküldték a Vatikánnak Pazsitny állítólagos nyilatkozatait.

(Arad, szeptember 24.) A szatmári-oradeai püspökségek egyesítésének kérdésében nemrégiben Pazsitny Bonaventura aradi minorita rendfőnök személyével kapcsolatban érdekes kombinációk jelentek meg a romániai sajtóban. Pazsitny annak idején a maga részéről erélyesen megcáfolta ezeket a kombinációkat s ezért most különös figyelmet érdemel a bucaresti-i nunciaturáról eredő alábbi információ, amely szokatlanul éles hangon foglal állást a Pazsitny-féle kombinációval szemben. Alább adjuk bucaresti-i tudósítónk idevonatkozó cikkét:

A nyilvánosságra került konkordátum szövege kétségtelenül beigazolta azokat a híreket, hogy az oradeai-szatmári püspökséget egyesítik. Azonban ugyancsak a konkordátum egy záradéka úgy intézkedik, hogy a változás csak az életben levő püspök halála után következhet be. Ma alkalmunk volt a nunciatura környezetében levő egyházi személyiellyel beszélni, aki a következőket mondta nekünk e kérdésről:

— Teljesen érthetetlen, hogy hogyan került Pazsitny személye előtérbe az oradeai-szatmári (nagyváradi-szatmári) püspökséggel kapcsolatban. Az tény, hogy Pazsitny Romániában volt gyóntatóatyja és állítólag igen jó barátságban volt Penescu vatikáni követtel, azonban ez a tény talán mégsem elég kvalifikáció egy püspöki szék betöltésénél. És különben is a Vatikán a legnagyobb, legkivételesebb eset-

ben tölt be püspöki széket szerzetesrend tagjával. Bucurestiben volt legutóbb szerzetes püspök, azonban Bucuresti, illetve a Regát missziós terület, ahová természetesen szerzetesrendi egyházi férfiakat delegálnak, azonban egy olyan ősi püspökség betöltésére, mint a nagyváradi-szatmári, teljesen ki van zárva, hogy szerzetest delegáljanak. És aztán van még valami, ami elzárja Pazsitny elől a püspöki állást. Ugyanis Pazsitny a lapoknál adott nyilatkozatában ezt a kérdést oly módon tárgyalja, ami a naiv olvasóban azt a hitet kelthetné, hogy egy tényleg kész dologról van szó... Ezen újságcikkek pontos latin fordításban már a Szentatya asztalán fokszenek és a Vatikán igen neheztel az egyház tagjaira minden esetben, ha ilyen belső, nem végsőleges ügyeket a nagy nyilvánosság előtt — az egyház egy tagja szellőztet. De különben — fejezte be szavait informátorunk — ez a kérdés egyáltalában nem aktuális ma, hiszen a konkordátum úgy intézkedik, hogy a szatmári püspök míg életben van, nem kerül sor a szatmári püspökség egyesítésére.

— Tizenkilenc millió frankba fog kerülni a Népszövetség épülete. Genfben táviratozzák: A költségvetési bizottság a népszövetségi palota építkezésének hitelét két és fél millióval felemelte és összesen tizenkilenc millió frankban állapította meg. Javasolta a közgyűlésnek, hogy küldjön ki egy bizottságot az építkezés ügyének intézésére.

Ezer év múlva 700 milliárd ember lesz a földön

A nagy szaporodás katasztrófára fog vezetni. — Egy szociológus szerint törvényileg kell korlátozni a születések számát.

(Az Aradi Közlöny bécsi, szerkesztőségétől.) Amint az Aradi Közlöny már hírt adott róla, az elmúlt hetekben a világ összes államainak szociológusainak részvételével ugynevezett világnépeségi kongresszus zajlott le Genfben. A kongresszus az emberiség óriási szaporodásának katasztrófa-szerű következményeivel foglalkozott abból az elvből kiindulva, hogy a gazdasági bajok eredőke a szaporodás állandó növekedése. Az érdekes kongresszus egyik kiváló résztvevője, Henry Prath Fairchild, a neworki egyetem szociológiai tanszékének professzora a napokban Bécsben tartózkodott és nagyfontosságú megállapításokat tartalmazó nyilatkozatokat tett a kongresszus céljairól, illetőleg a túlnépesedés veszedeleméről.

— A statisztika azt bizonyítja, — mondta többek között Fairchild professzor — hogy a népesség létszáma a föld összes államaiban ijesztő módon növekedik a háború és más elemi csapások pusztításai ellenére. A béke érdekében módot kell találni a fenyegető túlnépesedés problémájának megoldására. A Népszövetség a túlnépesedés problémáival, a mely újból könnyen háborúra vezethet, még nem foglalkozott eléggé. Jelenleg igen sok állam népessége olyan gyors mértékben szaporodik, hogy abban az esetben, ha ennek a fejlődésnek nem vetünk gátat, általános háború fog kitörni azoknak az országoknak birtokáért, amelyeknek védelme hiányos vagy amelyeknek hovatarozandósága még nincs eldöntve. Ez az általános háború csak abban az esetben kerülhet ki, ha a népesség szaporodása minden országban ellenőrzés alá kerül.

— A népesedési probléma egyik kiváló ismerője, Gregory professzor nemrégiben előadást tartott Torontóban és kifejtette, hogy abban az esetben, ha az emberi faj az eddigi mértékben szaporodik továbbra is, úgy körülbelül ezer esztendő múl-

va, pontosan 3000-ben 700 milliárd ember fog élni a földön, ami azt jelenti, hogy minden ember számára csak annyi hely lesz a földön, hogy egyenesen állhasson.

— A népesség szaporodását bizonyos körök katonai szempontból, vallási okokból kívánatosnak tartják. Elfelelkeznek azonban arról, hogy nem a lakosság száma a fontos, hanem az anyagi jólét, az ugynevezett élet-standard.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Predeálnál.

Egy elszabadult és vezető nélkül száguldó mozdony Busteni állomáson neki rohant egy kirakodó vonatnak. — Két halott, négy sebesült. — Az erdélyi gyorsvonat csak az utolsó pillanatban kerülhette ki a katasztrófát.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Mozivászónra való, vérfagyasztó jelenet játszódott le tegnap a sinaia—busteni-i vasútvonalon. Egy Predeálnál vezető nélkül elszabadult mozdony a lejtős vonalon teljes sebességgel száguldott a nyílt pályán végig és nekiszaladt a busteni-i állomáson veszteglő kirakodókocsoknak, amelyek teljesen összezúzódtak, míg a mozdony darabokra törve, hatalmas dőrejjel felrobbant.

A megindított vizsgálat szerint a mozdony vezetője valami hibát talált a gépen s ezért a hatalmas vasszörnyeteget a fűtő gondjaira bízta, amíg a gépházba ment műszerekért. Musau fűtő azonban megfélekedve hivatásáról, pár perc múlva szintén elhagyta a mozdonyt és a magára hagyott gépezettel, anélkül, hogy bárki is idejében észrevette volna, különös dolog történt. A mozdony ugyanis halkan megindult és bár senki sem szabályozta, sebessége egyre nőtt, úgy, hogy az állomás bejárójánál már teljes sebességgel rohant a pályatesten, Azuga állomás felé. Predeálnál pedig csak később vették észre, hogy a magányos mozdony elindult. Annál nagyobb megdöbbenést keltett aztán,

Miként fejlődhet egy olyan ország, amelynek több lakosa van, mint amennyit eltarthat? Ebben az esetben csak egy mód van a menekülésre: a lakosság létszámának leszállítása. Ez a probléma súlypontja, korlátozni kell a születések számát társadalmi akció útján, avagy ha ennek nem lenne eredménye, úgy törvények segítségével. A most lefolyt genfi világnépeségi kongresszus kikerülte a születések korlátozásának kérdését, hogy lehetővé tegye bizonyos nemzeti és egyházi körök részvételét is, azonban a fenyegető túlnépesedés, illetőleg az ebből következő katasztrófát csakis a szaporodás szabályozásával, a születések korlátozásával lehet megelőzni.

hogy a vezető nélküli mozdony minden jelzés nélkül teljes sebességgel rohogott át Azuga állomáson, ahova már megérkezett a Busteniből szembejövő személyvonat jelzése. Az állomásfőnök átlátva a borzalmas veszélyt, nyomban vészjelzést adott le Bustenibe és kérte, hogy az erdélyi személyvonatot ne indítsák utnak, de kísérelték meg megállítani azt a mozdonyt, amely valószínűleg vezető nélkül rohog előre.

Busteni állomás személyzetének éppen csak annyi ideje volt, hogy a már elindult személyvonatot visszatolassa, majd a már közeledő mozdony megfékezésére vakvágányra állítsák a váltót. A következő pillanatban aztán megtörtént az összeütközés. Az elszabadult mozdony teljes sebességgel belerohant a vakvágányon lévő kirakodókocsokba, amelyek nagyrészt ugyszólván teljesen pozdorjává zúzta a vasszörnyeteg, mely maga is szilánkokra tört s kazánháza iszonyatos robajjal felrobbant. A vasuti kocsikon dolgozó munkások közül kettő meghalt, négyet pedig súlyosan megsebesülve szedték ki a vagonroncsok alól.

T A R C A.

Izadora Duncantól — Josefina Bakerig.

Írta: Pataky Béláné.

A klasszikus tánc reneszansza a napokban tragikus halált halt Izadora Duncan nevéhez fűződik. Amerikában nevelkedett, ahol részese volt egy olyan testkulturának, mely egész működését megmagyarázza.

Ez a testkultúra Francois Delsartétól, a párisi konzervatórium tanárától származott, aki életcéljául a régi görög szellem felélesztését tűzte ki: az összes testi és szellemi erők harmonikus kiképzését, tökéletes mértéktartást és euritmia a cselekvésben. Egész rendszert dolgozott ki, melynek alapja a testi és lelki egyensúly, s mely elvezet a test, szellem és lélek harmonikus együttműködéséhez és az ember e háromsága elválaszthatatlanságának felismeréséhez.

Delsarte principiumait magában foglaló írásai a német—francia háborúban elégték, ő maga meghalt, mellette életművét könyvben megörökíthette volna. Esméi azonban nem mentek feledésbe. Azok realizálására egyik zseniális tanítványa, Genevieve Stebbins Newyorkban iskolát alapított.

Érdekes, hogy Németország nagy testkultúramozgalmának megindítója s a most kialakulóban lévő új tánc apostolai is közvetlenül vagy közvetve Delsarte tanáiból merítettek. Raymond Duncan, Izadora fivére is innen nyert impulzust, melynek hatása alatt Görögországba ment. Ott az ásatásokból előkerült szobrok, reliefek, vázák alakjainak tanulmányozása alapján rekonstruálta a spártai tornát és mozdulatművészetet, melyet Izadora Duncan világhírűvé tett.

Izadora Duncan fellépése oppozíció volt a ballett megcsontosodott formái, a karok és lá-

bak akrobatizmusa ellen. A túllszoknyával, trikóval, vállfűzővel és ballettcipővel együtt félredobta a mesterkéeltséget és prűderiát. Nemes művészete felszabadítást jelentett: a természetes mozgások és a test felszabadulását. A klasszikus tánc megújítása ő vele indult el. Görög hatás alatt mezítláb táncolt — gyönyörű testén peplonnal vagy fátylakkal — görög versritmusokat, óbizánci melódiákat és modern zeneműveket (Beethoven, Chopin, stb.) mozdulati feldolgozásban és plasztikai értelmezésben.

Esméi terjesztése céljából könyvet írt: „Der Tanz der Zukunft”-ot és Grunewaldban, Berlin mellett iskolát alapított. Tanítványai közül is többen iskolát nyitottak. Köztük Dienes Valéria Budapestben, aki sokáig megismeréssel küzdött, míg Babits „Danaidák” c. költeményének egyszerű interpretálásával egyszerre hírnévre tett szert. A Danaidák még sokáig kísértettek dilettáns színpadokon, de látványossággá süllyesztve, az eszméi tartalom karrikaturájaként.

Duncan táncaiban a közönség nagy része csak a meztelen láb újszerűségét látta és nem a művészetet. E szenzációt aknázták ki az epigonok raja. Előzönlötte a koncerttermek pódiumait a mezítlábfutkosást összetévesztve a klasszikus táncsal.

A tehetségesek azonban elindultak a maguk útjain, tovább fejlesztették a Duncantól felszabadított táncot s küzdelmeik és vívódásaik figyelemreméltó eredményekhez vezettek. A kiválasztottak eljutottak egy magasabb fokra, ahol a kívülről jövő hatás: zene vagy idegen (hindu, japán, egyiptomi) kulturák szuggeszciója alatt a teremtő ihlet extázisáig emelkedtek s a ritmusformákat saját énjükből fakadó érzés- és nézettartalommal kezdték megtöltetni. Táncaik testi és lelki kulturájuk mozdulatokkal kifejezett visszatükrözései voltak.

Míg ezek az új lehetőségek után kutató művészek a magaslatokat igyekeztek megközelíteni, azalatt sikert aratott alkotásaikat kis táncosnők pódiumról-pódiumra hurcolták, még azzal sem törődve, hogy künsejükhöz és temperamentumukhoz illők-e. Táncolták, mert csak így tudtak a felszínen maradni s csak utána-táncolni tudtak — az új tánc elanjának igen sokat ártva. És ez volt a jobbik eset, mert, ha ugynevezett „saját kompozícióik”-ban léptek fel, akkor nem a szó igazi értelmében táncot produkáltak, hanem kiképzési helyükről hozott gimnasztikai gyakorlatokat zenére egymás mellé sorakoztatva és láttunk reminiscenciákat az unalomig. Nagy ugrások, hátrahajlások, bukfenek csak technikai készség, de nem művészet. Mesterség!

Aki külső hatásokra, világítási effektusokra, kosztümökre, trükkökre épít, nem ismeri a művészet belső céljait, nem ismeri az elmélyedést, mély emberi élmények, átélések és ideák mozgásos kifejezését. Nem tudja, hogy a táncműretek testi kifejezésforma, melyet lelki adottságok szabnak meg. A technika tanulás, tudás dolga. Tudást mindenki elsajátíthat. Művészek születni kell! Ilyen született művészek: Valeska Gert, Sent M'ahesa, Éva Maria Deinhardt, Niddy Impekoven, Rudolf von Laban...

Berlinben egy szép napon Mary Wiegman eltáncolja a „Götzendienstet”. A színpad két oldalán két fekete alak térdepelve egyhangú ritmusokat dobol. Ő a két alak közötti sávban táncol, lassan, vontatottan kezdve, szédítő tempóban, viharosan befejezve. Megszületett az eszméi tánc. Kiderül, hogy az új művész táncnak nincs szüksége kívülről jövő impulzusra. Független zenétől és irodalomtól. Önmagában mű, mint — egy zenemű.

Mary Wiegman tánca táncműretek volt, eszméi tánc. Gondolatát, lelkének tartalmát.

Vörös, kipállott gyermek testnek **Höfer** gyermek-hintőpor és krém kell.

Rendeződött

Aradváros uccaburkolási ügye.

A legfőbb műszaki tanács végre helybenhagyta a városnak a Bitumen-céggel való megállapodását.

(Arad, szeptember 24.) Ma délelőtt nagyfontosságú távirat érkezett a városházára Bucurestiből. A táviratot Kaufmann Kamill üzemigazgató küldte, aki tudvalevőleg néhány nap óta a fővárosban tartózkodik különböző fontos városi ügyek elintézése végett. A gépüzemigazgató távirata arról számol be, hogy a legfelsőbb műszaki tanács aprobálta az aradi tanács határozatát az aszfaltozásra vonatkozóan.

A város tudvalevően az oradeai Bitumea aszfaltozási vállalatnak adta ki pauszáléban Arad aszfaltburkolatának rendbentartását. A város eszerint fizet a vállalatnak évente 5 éven át 286.000 lejt, aminek fejében a vállalat köteles az aradi aszfaltburkolatot állandóan jó karban tartani, sőt új burkolatokat is készíteni. Az oradeai céggel kötött megállapodás szerint a városnak az 5 év letelte után egyre kisebb és kisebb összegbe kerül majd az aszfaltburkolat jó karban tartása és közben még évente egy csomó új burkolatot is nyer. Az erre vonatkozó határozatot első ízben nem hagyta jóvá a legfőbb műszaki tanács, úgy, hogy maga a polgármester utazott fel annak idején Bucurestibe és világította meg, hogy mily előnyös a kérdés ilyen módon való megoldása Aradra nézve. A legfőbb műszaki tanács ezután újból foglalkozott a kérdéssel és most jóváhagyta a városi tanács fentvázolt határozatát. Ezzel Aradváros aszfaltügye elintéztét nyert.

A gépüzemigazgató távirata rövidesen még azt is jelzi, hogy az összes ügyek kedvezően haladnak, úgy, hogy a gépüzemek igazgatójának utja a jelek szerint szép sikerrel fog járni.

mondhatnám világnézetét fejezte ki megrázó formába öntve. A nézők előtt éli át a mozgás mámorába merülését, a mozdulatok árjának való teljes magaatadását. Teste felénk kiáltja: „Látjátok: ez lüktet ebben a szivben, ez forr ebben az agyban!” Eksztázisa magával ragad s földereng lelkünk mélyén az ókor kulturnépeinek lángoló mozgásritmusa, mely istentiszteleti kultuszokban nyert felmagasztosulást.

Ezt a táncot egymásután követik hasonlók! Láttukon mintha egy olyan birodalom kapuja kezdene megnyílni, mely előttünk, európaiak előtt, századok óta zárva van. Ugy érezzük, hogy tudatunk alatt rég idők feledésbe merült mozgáséletével való összefüggéseink kísértének. Lehetőségek nyílnak meg, melyek ma még alig áttekinthető eredmények felé vezetnek.

A Duncantól megindított forradalom még nem ért el végső etappiához. Labánt, az uttörőt júniusban a magdeburgi színházi kiállítás alkalmából tartott tánckongresszusi bemutatóján kifütyülik, a nézők többsége az előadás alatt elhagyja a termet, a kritika lerántja — mert a bemutatott táncok a jövő táncai. Augustusban a salzburgi ünnepi játékokon két táncosnő az összesereglett internacionális közönség nagy részénél zajos sikert aratott. Táncuk szokványos technikacsillogtatások voltak, ballett, mely az új irányok külsőségeiből sokat átvett. Sikerüket ez magyarázza.

Ezek a szimptomák, ép úgy mint Josefina Baker sikerei, kinek az őserdő őstönös életére emlékeztető táncait ideges, fáradt korunk nagy tetszéssel fogadja, azt mutatják, hogy a fejlődésben vannak visszaesések is. Kulturánkat azonban a bátrak, az uttörők egyre előbbre viszik harmonikus, individuális, rég elfelejtett tiszta örömmel teljes élet felé.

Elkészült a vádindítvány Erdélyi Béla dr. ellen.

Olyan mennyiségű veronált találtak Forgács Anna holttestében, hogy az maga elegendő a halál előidézésére. — Gyilkosság, csalás és kilenc rendbeli okirathamisítás miatt emelnek vádat Erdélyi ellen.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A millstatti tragédia ügyében a budapesti királyi ügyészség mára elkészítette a vádiratot Erdélyi Béla dr. ellen, akit a lefolytatott rendőri nyomozás adatai alapján gyilkosság büntette, kilenc rendbeli magánokirathamisítás, egy csalás és egy csalási kísérlet büntette miatt vannak felelősségre. A vizsgálati indítvány most már készen fekszik Strache dr. királyi főügyész asztalán és a leirási munkálatok után haladéktalanul, valószínűleg már holnap délután dr. Enyedy vizsgálóbíró elé kerül.

A rendőri nyomozás adatai most már láncszerűen fonódnak össze és rettentő sullyal nehezednek a szörnyű bűnnel vádolt Erdélyi vállaira. A ténybeli bizonyítékok között a leg súlyosabb Prégl tanár vizsgálati szakvéleménye, amely minden kétséget kizáróan olyan mennyiségű veronált agnoszkált a tragikus végű Forgács Anna holttestében, amely egymagában is elégséges lett volna a halál előidézésére. A boncjegyzőkönyv ezenkívül a fojtogatás nyomait is bizonyítja. Vallomások tanuskodnak arról, hogy Forgács Anna nem véletlenül zuhant a szakadékba, hanem, amint maga jelentette ki többek előtt, úgy érezte, hogy a férje lökte le. De szokatlan és fontos ténybeli adat az a biztosítási szerződés is, amelyet Erdélyi dr. 10.000 dollár értékben kötött felesége halála előtt a maga javára. Ehhez kapcsolódik az a másik adat is, amely szerint a halált követő tragikus órában Erdélyi sietett táviratot küldeni és elmondani, hogy a biztosítási összegre igényt tart. Időrendileg ide tartozik az a tény is, hogy a halálesetet követő napok-

ban jártak le Erdélyi dr. legkínosabb váltói. Ezeket a ténybeli adatokat a lélektani következtetések egész sora kapcsolja össze és most már a vizsgálat feladata lesz a hatalmas, szinte hézagatlan anyagot, amelyet az ügyészség a vizsgálóbíró elé tár, ellenőrizni talán kiegészíteni, hogy minél előbb ítélet elé kerüljön ez a rejtelmes ügy.

A millstatti tragédia ügyében külföldben Strache dr. királyi főügyész ma nyilatkozott a sajtónak és elmondotta, hogy Erdélyi dr. ellen gyilkosság büntette, kilenc rendbeli magánokirathamisítás, egy rendbeli csalás és egy rendbeli csalás kísérletének büntette miatt nyújtottak be vádindítványt. A szökésben levő Gerencsér Józseffel kapcsolatban az ügyészség azt az indítványt terjesztette elő, hogy a vizsgálóbíró kétrendbeli magánokirathamisítás büntette és egy rendbeli csalás büntette miatt haladéktalanul bocsássa ki eliene az elfogató parancsot. A gyilkosság Erdélyi Bélával kapcsolatban a hitvestárson elkövetett álségi cselekményre vonatkozik, az okirathamisítások pedig azokra a váltóhamisításokra, amelyeket társai segítségével követett el s amelyeknek a kiderítésétől való félelem lehetett egyik indító oka a gyilkosság elkövetésének. A csalás viszont azokban a cselekményekben jelentkezett, amelyeket Erdélyi és társai magánokirathamisítással kapcsolatban követtek el. Amikor ugyanis a leszámítást a váltók agnoszkálásához kötötték, Erdélyi és társai tévedésbe ejtették a hitelezőket és Erdélyi a barátait földbirtokosoknak adta ki, hogy nagyobb hitelt támasszon maga és a váltók lánt.

Véres harc a kisajátított földért.

A kisémmizett doljmezei parasztek csatatérré változtatták a vitatott földet. — A csendőrség sortűzet adott a tömegre.

Bucurestiből jelentik: A doljmezei agrárpanamák ügye ma véres összeütközést provokált a carnai kijátszott parasztság és a csendőrség között. Mint a belügyminiszteriumba érkezett jelentés elmondja, az agronómok által kisémmizett parasztek néhány nappal ezelőtt gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy joguknak mindenképpen érvényt szereznek és ha kell, erőszakkal veszik birtokukba azokat a földparcellákat, amelyeket az agrártörvény számukra kisajátítani rendelt, de a mely földterületek nagyrészt az agrárbizottság legutóbb a leamnai parasztek között osztott ki. Ezért a carnaiak előbb küldöttséget menesztettek az agrárbizottsághoz, ahonnan Georgescu agronómot küldték ki a vitás kérdés rendezésére. Georgescu ma reggel megjelent Carnia község határában, ahol már a fellegyerzett carnaiak és leamnaiak várták. Georgescu látván, hogy a helyzet igen fenyegető, a dolji prefekturától karhatalmi segítséget kért és rövidesen több csendőr kíséretében megérkezett a helyszínre a doljmezei csendőrparancsnok is.

Ekkor a carnaiak követelték, hogy az agronóm mutassa fel azt a határozatot, a melynek értelmében a nekik járó földet az agrárbizottság a leamnaiaknak utalta ki. Georgescu vonakodott ennek eleget tenni, mire a két község parasztsága között összeütközésre került a sor s rövidesen egyik részről egy fegyver dördült el. Pár perc múlva pedig már valószínű csatatérré változott a két község által igényelt földterület. Természetesen a csendőrök nem nézhették tétlenül a fejleményeket s ezért a megyei parancsnok tüzet vezényelt. A csendőrök előbb a levegőbe löttek, miután

azonban ezzel nem értek el hatást, sortűzet adtak a tömegre. Két asszony súlyosan és többen könnyebben megsebesültek. A véres összeütközés ügyében megindult a vizsgálat. Hír szerint eddig már 8 carnai parasztot letartóztattak.

A véres összeütközés ügyében a fővárosi sajtó heves támadást intéz a dolji agronómok ellen és kiméletlen vizsgálatot követelnek. A Dimincata szerint épen Georgescu agronóm volt az, aki az állami tartalékföldekkel üzérkedett és csak azokat juttatta földhöz, akik bizonyos összeget fizettek neki.

Ha kottát vásárol, vegye a slágerek legjavát!

Gyűződjön meg róla, hogy ezek azok:
Ej uchnvem, Volgai halóvontatók dala — Lei 36
Az élet olyan mint az álom. Világszép dal Lei 36
Sír maga keserves könnyeket utánam.
Ez a legnagyobb tanzódal sláger az Idén Lei 36
Fehér akácvirág. Uj orosz dal, mely utat
talál minden szivhez — — — — — Lei 36
Estrella tangó A tangók királynője, uj ki
adásban most jelent meg — — — — — Lei 36
Du bist zwar nicht die Herrn Porten.
Csudaszép bécsi sláger dal, Szen-
zációs sláger — — — — — Lei 48
Ezt a hat kottasláger az ország minden könyv-
kereskedésében megvásárolhatja. Moravetz ki-
adás, mindenütt kaphatók. 4715

— Belgium és Csehszlovákia követét Pekingben kirabolták. Pekingi jelentések szerint Belgium és Csehszlovákia követét, a pekingi híres Ming-kapunál, a Ming-dinasztia hatalmas emlékművénél, megtámadták és kirabolták. A két diplomatának minden pénzét, ékszerét, sőt még ruháik egy részét is elszedték a rablók. Csang-Cso-Lin tábornagy sajnálkozását fejezte ki a követek előtt a történet fölött.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrissíti a vérkeringést, megelőzi az érlemezésedés és az öregségi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

Aradiak kedvenc találkozó helye

Budapest legjobb családi szállója

„ARLON-SZÁLLÓ”

Budapest, VI., Paulay Ede-u. 52. Tel.: T. 145-08. az Andrássy-ut és Oktogon-tér közvetlen közelében. Központi fűtés, fürdőszobák, meleg-hideg víz. Nőszókölt árak!

Lesz maga jusst is az enyém...

Clujról jelenti tudósítónk: Már hozzászoktunk ahhoz, hogy az úgynevezett államalkotó pártok állandó rémlátásokkal gyötörjék az utódállamok magyar kisebbségeit. A rémlátók kihasználják minden alkalmat, hogy irredenta vádat szegezzenek a magyarság melléne. Hogy milyen oktalanságokra vezet az irredenta vádak mesterséges koholása, azt misem bizonyítja jobban, minthogy egy bucaresti-i nagy lap, a „Cuvantul” irredenta nótának bélyegzi azt a divatos kuplét, melynek refrénjét a suszterinasok is éneklék:

— Lesz maga jusst is az enyém! ... Nincs egyebem csak a remény! ...

A lap a refrénben rejtett irredentizmust lát és azt követeli, hogy a hatóságok lépjenek fel a slágerdal éneklői ellen. Különösen a refrén második mondatát inkriminálja, mert szerinte — Nincs egyebem csak a remény! — nem vonatkozhatik másra, mint a magyarok visszavágódása az anyaországhoz.

A lakások felszabadulása

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetségének intézkedése.

Az 1924. évi lakbérleti törvény tudvalevőleg az üzletek, műhelyek, irodák, vagyis a nem lakásul szolgáló bérhelyiségeket 1925. május 1-től minden megszorítás alól föloldotta és a normális állapotokat helyreállította. A kormány ugyanakkor kötelezőleg kijelentette, hogy 1927-ben a lakások is minden korlátozás alól föloldatnak.

Az új lakbérleti törvény beváltotta az előző kormány kötelező kijelentését és már annak 1. §-ában kimondta azt az elvet, hogy 1927. május 6. és illetve május 1-én az összes lakbérleti szerződések az általános magánjog uralma alá esnek, vagyis a tulajdonosok házaik fölött szabályon rendelkezhetnek. Az 1927. évi lakbérleti törvény a felszabadult lakásokra vonatkozólag végrehajtási intézkedést nem tartalmaz és így azok felmondás alá esnek.

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége nevében az új lakbérleti törvény életbe lépte után éppen e lapokban kifejezést adtam ama nézetemnek, hogy az új törvény minden komolyabb megrázkóztatás nélkül fog végrehajtás alá kerülni, mert Aradon a lakásbértek józanul gondolkodó, belátó része igyekezni fog a háztulajdonossal megállapodásra jutni, hogy 1928. május hó utánra is biztosítsa magának az otthon nyugodt használatát. Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége miként 1924-ben az üzletekre vonatkozólag, úgy ezúttal is szívesen közreműködik a háztulajdonos és lakó közötti békés megállapodásnál és így remélhetőleg nem igen lesz szükség a bíróság igénybevételére.

Miután az 1927. évi lakbérleti törvény a ki nem költözködés esetére szankciót nem fűz, amennyiben a háztulajdonos biztosítani akarja magát arra, hogy 1928. május hó elsejétől a lakás fölött szabadon rendelkezessék, a háztulajdonosok szövetsége a bírói felmondást ajánlja, amely a törvény 36 §-a értelmében már az új törvény hatályosítása után, vagyis már ez évi május hó óta beadható volt.

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége tagjai részére a bírói felmondást eszközöl, amint már eddig is a szövetség tagjai közül nagyon sokan igénybe vették a szövetségi iroda (Str. Ilarie Chendi 13.) közreműködését, nemcsak a felmondás, hanem a háztulajdonos és lakó közötti békés megállapodás és szerződés kötés tárgyában.

Dr. Steinitzer Pál,

az Aradi Háztulajdonosok Szövetségének titkárság-ügyésze.

Gyermekkoosik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

Pellegrini vivómester elköltözik Aradról.

'A lovagi korszak letűntét jelenti, hogy a nagyhirű mester nem tud megélni Aradon. — Nincs párbaj, nincs tanítvány... — Pellegrini a cluji vivóklub vezetője lesz.

(Arad, szeptember 24.) Nem is olyan régen még, csak egy évtizeddel ezelőtt, felcsillant a fiatal emberek szeme, ha valdhol ezt a két szót emlegették: „lovagias ügy”. Minél több párbaja volt valakinek, annál delibb lovag volt és nem is számított a társaságban az a fiatalember, akinek még nem volt párbaja. A háboru utáni idők gondoljai azonban megölték teljesen a romantizmust. A gazdasági helyzet változásai sokkal jobban érdeklik a ina fiatalembereit, mint a legérdekesebb lovagias ügy és párbajról már csak legfeljebb a kisdíjak álmodoznak. A becsületbeli ügyeket pedig a szolgáltrakész párbajsegédek és vivómesterek helyett a járásbírák és ügyvédek bonyolítják le. Vagy, ha az illetők nagyon vérmes természetűek, egy-két csattanós pofon a kávéház terraszán, vagy a korzón és el van intézve az ügy. A vivókard pedig a többi régi emlék közé, a lomtárba kerül lassan...

A lovagi romantika elhalálózása viszi el Aradról a város egyik érdekes egyéniségét, Pellegrini Virgil vivómestert, aki hét esztendeje tanítja vinni az aradiakat. Az idők változása az aradi vivóiskolában is nyomot hagyott. Aradon azelett is kevesen kultiválták a vivást, mint sportot, a legtöbben azért képezték ki magukat, mert „nem lehessen tudni, melyik órában lesz rá szükség.” Miután mostanában igen ritkán van erre a tudományra szükség, a növendékek száma olyannyira lecsökkent, hogy az idei kurzusra mindössze nyolc növendék iratkozott be. Ez természetesen nem elég arra, hogy egy vivómester megélhetést találjon belőle. A népszerű „Pellegrini mester” tehát elhatározta, hogy elköltözik Aradról.

Művészet.

Szendrey felhívása a közönséghez

Magyar kötelesség az aradi nivós szintársulat támogatása.

(Arad, szeptember 24.) Annak idején amikor nyilvánosságra került az aradi szintársulat névsora, Szendrey Mihály bérletjegyzési kérelmével fordult Aradváros közönségéhez. Most Szendrey Mihály következő újabb felhívó kérelmet küldött be szerkesztőségünkhöz és ismételt felhívja a közönség figyelmét az őri felhívó felhívásokkal fentartott aradi színház iránt. A felhívás tartalma szó szerint a következő:

— Aradváros nagydémü közönségéhez! Alulírott, ki három évtized óta élvezem már Aradváros közönségének bizalmát s e bizalom tette kötelességemmé, hogy minden igyekezettel és becsületes kulturtörökéssel igyekezzem a közönség igényeit kielégíteni — most, a mai súlyos és nehéz viszonyok között azzal fordulok Aradváros közönségéhez, ne hagyjanak magamra a színház fentartására indított heroikus küzdelemben és az egyedüli hathatós támogatással: bérletjegyzéssel segíteni sziveskedjenek.

Tisztelettel: Szendrey Mihály.

Mi a magunk részéről ismét csak azt szögezzük le, amit annak idején is elmondottunk, hogy a sok hozzáértéssel megszervezett aradi szintársulat és az igazgató odaadó munkássága a mai zűrkös helyzetben, a közönségnek valóban legmegszébbemenő támogatására érdemesek. Aradvárosnak jelentős kulturbázisa a komoly művészetet ápoló aradi szintársulat és ezt segíteni magyar kötelesség. Természetesen az állandó támogatást jelentő bérletjegyzés a legfontosabb az aradi szintársulat fentartásának biztosítására és Aradváros közönsége önmagáról állít ki bizonyítványt, ha Szendrey Mihálynak fontosbbi jogosnak mondható kérelmét mind lelkesebben s nagyobb számmal teljesíti.

* Betegh Béby az aradi színház állandó vendége. Értékes társal bővült az aradi szintársulat névsora. Betegh Béby, az aradi közönség kedvenc szubrett primadonnája, budapesti szerződésének megtartásával, az aradi színház állandó vendégeként leszerződött és a szintársulat már az ő felléptével nyit október elsején kaput. Betegh Béby a Cirkuszhercegnőben ezúttal nem a címszereplő, hanem a szubrett szerepet fogja kreálni.

Erre csakhamar alkalma nyílt. Néhány nappal ezelőtt Aradra érkezett Dehelean Adrian, a cluji vivóklub egyik vezetőtagja, a mester egy régi tanítványa, aki előnyös feltételek mellett szerződtette Pellegrini Virgilt a cluji vivóklub vezetőjének.

A kulturpalotában levő vivóteremben találom meg Arad egyetlen vivómesterét, akit a mostoha viszonyok kényszerítenek el Aradról. Lemondóan mosolyog, amikor meglát.

— Hát tényleg, akárhogy sajnálom elhagyni ezt a kedves várost, el kell költöznöm. Az érdeklődés nagyon megcsappant s élni csak kell. Hét éve vagyok Aradon és ezalatt körülbelül 600 tanítványom volt, akiket legjobb tudásom szerint oktattam, most pedig összesen nyolcan jelentkeztek. Az oka ennek igen világos: a mai viszonyok között a legtöbb ember soknak találja a havi 400 lej tandíjat. A vivás pedig ma már nem olyan élet-szükséglet, mint volt azelőtt.

— Apropos, azelőtt. Hogy állunk a párbajokkal?

— Párbaj — sóhajt a mester — lassankint azt is elfelejttem, mit jelent ez a szó. Az utóbbi évek alatt alig volt egy-két párbaj évenként, 1927-ben, az idén összesen egy párbajról tudok. Azelőtt egy vivómester egyedül a párbajokból is meg tudott kényelmesen élni, ma még a tanítással sem...

Valahol csengetnek. Az álmodozó felrezen, szeme végigsiklik a kardokkal és védőmaszkokkal övezett üres termen. A régi arcok mind eltűntek. És nincs a teremben senki már. Csupán egy kíváncsi ujságíró...

Marosi Rudolf.

* Első színházi műsor. Október 1., szombat: Lengyel Irén, Betegh Bébi szerződött tagok, Galetta Ferenc (vendég) első felléptével A) bérletben Cirkuszhercegnő. Október 2-án, vasárnap délután 3 órakor: Csuda Mihály szerencséje. Délután 6 órakor: Ügyvéd és a férje, ujdonság. Este 9 órakor Lengyel Irén, Betegh Bébi, Jung János és Deésy Jenő felléptével Marica grófnő. B) bérlet. Október 3-án, hétfőn: Lengyel Irén és Betegh Bébi felléptével: Csókos asszony. C) bérlet. Október 4-én, kedden: Horváth Mici első fellépte, Betegh Bébi, Bing János és Galetta vendégfelléptével, Alexandra. Október 5-én, szerdán: forgószínpaddal, új kiállításal, bemutató előadásban Oroszország. A) bérlet. Október 6-án, csütörtökön: Oroszország. Október 7-én, pénteken: Oroszország. Október 8-án, szombaton délután zónaelőadás félhétvárrakkal, este román előadás.

* Dr. Walter Cornelius és Gertrud Cornelius zeneiskoláikat megnyitották, ahol zongora és orgonajátékot, zene elméletet és éneket tanítanak. Cim Piata Luther (Luther-tér) 3. II. emelet.

Flanellek, barchetek

gyönyörű választékban

Székelly Mihály divatruházában Piata A. lanou 20. (Szabadság-tér.)

Titulescu szatárságon marad

Jorga lesz az egyetemek szenátora. — A külügy-miniszter Londonba utazik.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójától.) Titulescu külügyminiszter szükségét érzi a pihenésnek és szabadságának harminc napos meghosszabbítását kérte. A kormánytól a kért szabadságmeghosszabbítást már meg is kapta. A külügyminiszter ezért nem is jelölteti magát a bucaresti szenátori mandátumra, ahol most egészen bizonyos Jorga győzelme. Titulescu hazakerkezése után fog a parlamentbe bekerülni még pedig oly módon, hogy egy ielenlegi képviselőt prefektussá neveznek ki és a megüresedő mandátumot Titulescunak juttatják.

Titulescu külügyminiszter még szeptember hó folyamán Londonba utazik, ahol a királynak átadja visszahívó levelét.

Ripon püspöke — az új Józsuá.

Körlevelében kéri a tudományos testületeket, hogy tíz évig tartsák titokban kutatásaik eredményét.

Londonból jelentik: A londoni lapok hasábos tudósításokban számolnak be a riponi püspök körleveléről, amely hallatlan feltűnést keltett. A püspök ebben a körlevelében, melynek tartalmát különben az Akadémia egyik ülésén is elmondta, arra hívja fel a tudományos testületet, hogy mivel a legutóbbi esztendő forradalmi tudományos eredményei és a végzett kutatások nyilvánosságra hozott konklúziói igen hosszú időre megzavarták az emberiség tudományos

egyensúlyát, az általános béke és lelki egyensúly érdekében az következendő tíz esztendő tudományos eredményeit ne hozzák nyilvánosságra, mert az emberek nem tudják azokat megfelelő módon követni és így az csak rengeteg visszasság előidézésére adna alkalmat. Az angol sajtó egyöntetűen új Józsuának titulálja Ripon püspököt, aki meg akarja állítani a Napot és inkább gunyosan, mint komolyan foglalkoznak furcsa és szokatlan pozíciójával.

„A kisebbségi ügyek szélhámosai”...

Duca belügyminiszter szerint tízéves sétálnak a Calea Victoriei-n képtelen tervekkel felszerelt urak. — A magyarság „megváltót” lapot gründolnak, pártot alakítanak, népkönyvtárt létesítenek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójától.) Itt van a nagy politikai vakáció és az ember azt hinné, hogy Bucarestben néptelenek a miniszteriumok és szinte lámpával kell keresni valakit, aki a politikáról beszél. Pedig a helyzet valójában másképpen fest. A belügyminiszteriumban, a portás tizenegy órakor, amikor a publikum részére megnyitja a miniszterium kapuját, százfőnyi tömeget enged fel a miniszterium folyosójára. És Duca miniszter előszobája éppen annyira tele van, mint az izgalmas politikai időkben. Kik ezek a látogatók?

A napokban Duca belügyminiszter egy bizalmas természetű mondása került a nyilvánosságra. Egyik meghitt barátjával beszélt és beszédközben a kisebbségekre került a szó, és Duca a következő megjegyzést tette:

— A Calea Victoriei-n tízéves sétálnak a kisebbségi ügyek szélhámosai...

Román nyelven még erőteljesebben hangzik Duca megjegyzése, ő ugyanis a szélhámos szót escroc-nak mondta. Kik ezek az emberek, akikről ilyen kedvezőtlenül nyilatkozik a belügyminiszter? Fent a belügyminiszteriumban sorra találkozhatunk az urakkal, ott ülnek a miniszteri fogadótermekben és tíz ives

memorandumokat nyújtanak át a minisztereknek. Az egyik ur magyar lapot akar alapítani a liberális kormány támogatásával. A terjedelmes memorandumban, pontosan megvan a készülő újság teljes kalkulációja. És a memorandum szerzője még azt is bebizonyítja, hogy a kormány részére is jó üzlet lenne a lap alapítása, mert biztos jövedelemmel járna. Csupán ingyen papírt kérnek a kormánytól és prefektusi segédlettel való előfizetés-szerzést. A másik ur csupán pártot akar szervezni, kisebbségi magyar pártot, ugyancsak a kormány támogatásával; a harmadik ur népkönyvtártervezetet hozott a kormány részére, csinos kiállításban megjelenő könyvekről van szó, a melyben a jámbor mesék és érdekes olvasnivalók sorai között csempészné be a jámbor magyar olvasóknak, hogy a liberális kormány a magyarság megváltója. De szinte fel sem lehet sorolni e „kisebbségi szélhámosok” által benyújtott terveket.

A belügyminiszter fent idézett mondása jelzi, hogy Duca teljesen tisztában van e tervek értékével. Mindenesetre fájdalmas dolog a magyarságra nézve, hogy a belügyminiszter ilyen kijelentésre kell, hogy ragadtassa magát.

Erdélyi gonosztevő büntette Ruzsinszkóban.

A nyomozás adatai szerint Gampe József gyilkolta meg Ungvár határában a bécsi Nording-házaspárt.

Rejtélyes titokzatos rablógyilkosság történt pár nappal ezelőtt Ungvár mellett, amelyről röviden, néhány sorban mi is megemlékeztünk. A város határában ugyanis a járó-kelők 2 megcsönkített hullára akadtak, amelyek személyazonosságát csak nagynehezen sikerült megállapítani.

A véres tettet minden valószínűség szerint Gampe József, Erdély legveszedelmesebb gonosztevője követte el, aki tudvalevőleg több, mint egy éve szökésben keres menedéket a romániai büntetőhatóságok sújtó keze elől Csehországban.

A rettenetes bűntény előjátékát csak hiosz szas kutatás után állapíthatta meg a rendőri nyomozás. Eszerint a tett elkövetése előtt két nappal vonaton Ungvárra érkezett egy Nording Gusztáv nevű osztrák kereskedő fiatal feleségével egy közepesmetű ur társaságában, aki feltűnően sokat szivarozott. A Bécsből érkező utasok a tanuk vallomása szerint egy napig maradtak a városban, majd autóra téve uti holmijaikat a város határáig mentek. Az autót vezető soffőr bevallása szerint a város végén kifizették a hivat, a hatalmas börtönöket pedig magukkal cipelve, gyalogszerrel folytatták tovább útjukat. Másnap reggel a munkába menő embereknek az országút mellett elhúzódó erdő alján borzalmas látvány tárult szemük elé. Az egyik évszázados fa aljában felmetszett torokkal és áthatított fejjel hatalmas vértócsában egy férfi és egy női hulla feküdt. A bevezetett nyomozás adatai szerint a Nording házaspár Bécsben a 18. kerületi

Gersthofer villanegyedben lakott, a Schindlergasseban. A szomszédok vallomása szerint mintegy két héttel ezelőtt egy ismeretlen ur érkezett a gazdag kereskedőhöz s tárgyalásokba kezdett vele, azt azonban, hogy miről, senki sem tudta. A cselédek románianak ismerték, valami gazdag gyárosnak, aki üzleti uton van Bécsben. A rablógyilkosság elkövetése előtt egy héttel a házaspár összepakolt és a lakást bezárva, elutaztak. Ennyit tudnak az előzményekről a Schindlergasseban.

Az előzmények megismerése után a rendőrhatalóságoknak sikerült személyleírást megállapítani az ismeretlen vendégről, amelyet megküldtek a kolozsvári rendőrhatalóságoknak is azzal, hogy amennyiben Romániába szökött, a rablógyilkost azonnal tartóztassák le.

A megküldött adatokból nem várt fordulathoz érkezett a titokzatos ügy. Kolozsváron ugyanis egyes momentumokból arra engednek következtetni, hogy a tett elkövetője azonos Gampe Józseffel, aki mint Erdély legveszedelmesebb gonosztevője van feltüntetve az ország rendőrségeinek bünygyi nyilvántartásaiban. Erdély területén Gampe éveken keresztül követte el visszaéléseit, betöréseit és nyolcszor szökött meg a büntető hatóságok kezei közül.

— Bolsevista nagykereskedő Chisinauból jeleik: Lindenbaum Rubin sorocai nagykereskedő állandó összeköttetést tartott fenn az orosz szovjettel. A hatóságok már régen figyelték és a napokban akarták letartóztatni. Ezt megneszlette Lindenbaum és megszökött. Valószínűnek tartják, hogy átszökött az orosz határon.

A Szent Rókus lábsó rendbehozza a lábat!

A Szt. Rókus lábsóból egy csekély mennyiséget meleg lábvízben feloldunk, nyerünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájos lábra, megszünteti a kinezásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. Elmulasztja a lábizzadást s az avval járó kellemetlen szagot. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrkeményedéseket elaranyira, hogy azok kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt. Rókus lábsó a lepelhanyagoltabb lábat is újjáalakítja annyira, hogy a szűk sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha éveikig hordta volna. Járkálhat amennyit akar, állhat egy helyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb jele nélkül.

ÁRA 45 LEJ.

Kapható minden gyógyszerárban. — Ha nem kapná, forduljon a **ROZSNYAY** gyógyszerár ARAD.

Eredeti csakis zsidó csomagolásban.

Helyén marad az aradi tanács.

Megerősítik a közigazgatási tanács döntésének a híret. — Pénzügyi szakértő jön Aradra a gépüzemek felülvizsgálatára.

(Arad, szeptember 24.) Dr. Angel István polgármester ma magántávirati értesítést kapott Bucarestből, amely arról számol be, hogy a legfőbb közigazgatási tanács azt a határozatát, amelylyel visszautasította az aradi tanács feloszlata iránti kérelmet, ma megküldte a belügyminiszteriumnak. Ez a tény megerősíti a fővárosi lapok és bucuresti-tudósítónk ismert jelentését a legfőbb közigazgatási tanács döntéséről, amely tudvalevőleg oly nagy feltűnést keltett mindenfelé.

Az aradi tanács feloszlata iránti kérelemnek visszautasítása, hír szerint, bizonyos politikai nézetek megváltozásának is előjele, aminek lehetséges, hogy még mélyreható következményei lesznek a közei jövőben. Híre jár különben annak is, hogy a legközelebbi időben egy pénzügyi szakértő jön le Bucarestből Aradra, aki a gépüzemek ügyeit fogja felülvizsgálni. Ennek a szakértőnek kiküldését a legutóbbi vezérfelügyelői látogatás kapcsán maga Angel polgármester kérte. A szakértő érkezéséről különben hivatalosan még eddig nem tudnak a város házában semmit.

Orvoskamara felállítását tervezik

Törvényjavaslat készül a romániai orvosoknak az ügyvédi kamarához hasonló szervezetbe való tömörítéséről.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az őszi ülészakra beterjesztik az orvosi kamarákra vonatkozó törvényjavaslatot, amely szerint az orvosoknak is, az ügyvédi kamarákhoz hasonlóan közhatósági jelleggel és hatáskörrel bíró kamarák lesznek. Különösen a kisebbségekhez tartozó orvosok szempontjából fontos, hogy ez a jóhiszeműleg elgondolt törvény hogyan fog kivitelre kerülni. Gheorgiu N. dr. az országos orvosszövetség elnöke vasárnap délelőtt Timisoarara érkezik s ezt a látogatását vonatkozásba hozzák az orvosi kamarák létesítésével. A nagy tudású egyetemi tanár vasárnap délután öt órakor az orvosklubban előadást tart, amelyen részt vesznek az aradi orvosszövetség képviselői is.

GYERMEKKOCSIK

legfinomabb kivitelben, gyári árban. Mindennemű javítások legolcsóbban Gyermekekotestuzem Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 38. (Széchenyi malom mellett).

BÁRHOL

megjelent, bárhol hirdetett könyv eredeti áron megszerezhető:

Sándor Ferenonél Arad.

H I R E K.

— Bratianu és Duca Floricába utaztak. Bucarestből jelentik: Bratianu Jonel miniszterelnök és Duca belügyminiszter ma Floricába utaztak, ahonnan csak hétfőn érkeznek vissza.

— Oromulu lesz Románia berlini követe. Bucarestből jelentik: A Lupta megerősíti azt a hírt, hogy Románia németországi követévé Oromulut, a Banca Nationala volt kormányzóját nevezik ki.

— Averescu tábornok hazaérkezett. Bucarestből jelentik: Averescu tábornok tegnap visszaérkezett külföldi üdüléséből és néhány napig Turn Severinben marad, majd a fővárosba utazik.

— Zsidó ujesztendő. Hétfőn este, mikor a firmamentumon kiragyognak a csillagszemek, a Végtelen Idő kalendáriumába új évet jegyez az óhéber időszámítás: 5688. Új esztendő napja mindenkor a legmagasztosabb ünnepe a zsidóságnak, amelyet mélyszégyen magábaszállással ül meg Izrael gyermeke. Az új év első napján R. H e g e d ü s Béby, a kiváló énekművész, a neolog templomban vallásos, héber áriákat fog énekelni.

— A latin sajtókongresszuson Bratianu Jonel képviseli a kormányt. Bucarestből jelentik: A latin sajtókongresszuson Titulescu helyett Bratianu Jonel miniszterelnök fog a kormány nevében beszélni.

— Az olasz király a velencei repülőversenyen. Velencéből jelentik: Az olasz király ideérkezett és jelen lesz a Schneider-serlegre kiírt repülőversenyen, amelyen százötvenezer főnyi közönség részvételére számítanak. Világszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg a verseny iránt, ahol számos politikai előkelőség fog megjelenni.

— Apponyi nem akar bankettet. Budapestről táviratozzák: Apponyi Albert azt a határozott óhaját fejezte ki, hogy bármennyire is megtisztelőnek tartja, mégis kéri a fővárost, hogy tekintsen el a banketten való ünneplésétől.

— Egy magyar képviselő súlyos autóbalesete. Salgótarjánból jelentik: Gulácsy Dezső képviselő súlyos baleset érte. Autója a város határában felborult és lezuhant egy szakadékba. A képviselő balkarja eltört és teste több helyen súlyos zúzódásokat szenvedett. A kórházba szállították.

— Aradi kereskedő a timisoarai (temesvári) hadbíró előtt. A temesvári hadbíró tegnap Viisoreanu ezredes elnökle mellett tárgyalta Földes Ábrahám aradi kereskedő ügyét, aki ellen engedély nélküli rádióállomás miatt emeltek vádat. A vádlottat Murarescu Vichentie dr. államügyvéd védte, aki azon az alapon, hogy védencénél a rádiót fel nem szerelten találták, és azt csak a kellő engedély megszerzése után akarta működésbe hozni, felmentését kérte. A hadbíró a védő érvelése alapján Földest felmentette.

— Nagyarányu cigarettahamisítás Berlinben. Berlinből jelentik: Németországban nagy cigarettahamisításnak jöttek nyomára és ennek következtében letartóztattak két nagy cigarettagyárost és egy westfáliai dohánymű nagykereskedőt, mivel azok más gyárak cégét hamisítva, rossz cigarettákat hoztak forgalomba.

— Razzia a válogatott meccs jegyzőszárai ellen. Budapestről táviratozzák: Az MLSZ bejelentésére a rendőrség általános razzia tartott és összefogdosta a holnapi footballmeccs jegyzőszárai, akik száz százalékos áremeléssel árusították a jegyeket.

— Ügyvédyülés Aradon. Holnap, vasárnap az aradi ügyvédek értekezletet tartanak kamarai helyiségükben, amelyen az általános igazságszolgáltatási viszonyokat vitatják meg a legaprótekössébb kérdésekig.

— Városi ösztöndíj aradi művésznövendékek részére. A városi permanens-bizottság mai ülésén 50.000 lej ösztöndíjat utalt ki két tehetséges főiskolai hallgatónak, akik külföldön végzik tanulmányukat. Harmincezer lej adott a város Calniceanu Magda, a bécsi zeneakadémia növendékének, 20.000 lej pedig az aradi Panian Ivánnak, aki a párisi szépművészeti akadémia szobrászati fakultásának egyik legszebb reményekre jogosító növendéke.

Őszi divatujdonságok,

szövetek, solymok, bársonyok nagy választékban
SZEKELY MIHALY divatruházában
Piața Avram Iancu 20. (Szabadság-tér.)

Stresemann védelmére kel Hindenburgnak.

A külügyminiszter magyarázza Hindenburg tannenbergi beszédét. — A német nép tisztázni akarja magát a vád alól. — A francia közvéleményt felháborítja Stresemann nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Stresemann a Matinban nyilatkozik Hindenburg tannenbergi beszédéről. Meglepett — mondotta Stresemann, — hogy a beszéd ekkora szenzációt keltett Franciaországban. Hiszen nem tartalmazott egyebet, mint amit jónagam és számos német politikus már annyiszor elmondott. Megjegyzem, hogy Németországban sokkal ritkábban avatnak emléket miniszteri beszédekkel, mint Franciaországban, ahol örökkön él az emlékezés háborúja. Például most is, az amerikai légió franciaországi látogatásakor.

Hindenburg most először vett részt ilyen emlékfelavatáson. Nem lehet tőle rossz néven venni, hiszen Tannenberg saját műve. Hindenburg szükségét érezte annak, hogy beszédében megvédelmezze népét azokkal a rágalmakkal

— Az elemi iskolákban nincs tandíj és beiratási díj. Bucarestből jelentik: Anghelescu közoktatásügyi miniszter körrendeletet küldött az összes elemi iskolák igazgatóságához, amelyben szigorúan megtiltja, hogy a tanulóktól beiratási vagy tandíjat szedjenek, mert a tanítás kötelező és teljesen ingyenes.

— Eltűnt a citrom és a huszlejes Aradról. A mindennap szürke és monoton egyhangúságában két érdekes tünet foglalkoztatja ma az aradiakat. Az egyik az, hogy elfogyott csaknem egészen a citrom Aradon, a másik pedig, hogy — eltűntek a huszlejesek. A citromhiány még csak érthető volna valahogy, mert ahogy a kereskedők mondják: a citromban most köszöntött be az átmeneti állapot. Azaz: elfogyott a tavalyi termés, az új pedig most van uton. Ezért kevés most a citrom. Ami pedig van, az drága. 4.50, 5 lej darabja. Keddre azonban véget ér a citrommizéria, mert akkorára megérkeznek Olaszhon savanyu és sárga gyümölcssei. Az árak azonban egyelőre megmaradnak a mostani nívón, mert hát a „primörtermés” mindig drágább. Annál érthetlenebb azonban a 20 lejesek eltűnése. Ezzel a jelenséggel szemben értelmetlenül állnak az aradi bankok, amelyeknek trezorjaiból egyszerűen eltűnt ez a mindennapi bankó és hiába mentek a Banca Nationalához, az sem tudta a szokatlan zavarból kisegíteni őket. Megtörtént ma délelőtt, hogy egy 100 lejes felváltásáért végig kellett futni a főteret, míg végre sikerült. A háboru utáni aprópénzhiányos idők képe merült fel a multak ködéből. Akkor is ilyen bajok voltak az aprópénzkörül. A bankok a szürettel okolják meg a huszlejeshiányt. Azt mondják, hogy a Hegyaljára kerültek az aradi huszlejesek, mert a termelők azzal fizetik a szedőmunkásokat. A munkások napszáma ugyanis 20—25 lej és valószínű, hogy ezek fizetésére kell a sok aprópénz. Nem tartjuk valószínűnek, hogy csupán ez lenne az ok, hiszen tavaly is volt szüret, talán nagyobb is, jobb is, mint az idén és mégsem fogytak el innen a világoskék bankjegyek.

SÁMSON JAKAB

uriszabó

őszi szövetkülönlegességeim megérkeztek, Arad, új Neuman-ház.

— A posta vezérigazgatósága cáfolja a sikasztásról szóló híreket. Bucarestből jelentik: A posta vezérigazgatósága cáfolja azt a tendencióz hirt, hogy a posta fogyasztási szövetkezeténél több millió lejes csalásnak jöttek volna nyomára. A posta vezérigazgatósága kijelenti, hogy a havonta megjelent vizsgálatok alkalmával nem fedeztek fel semmiféle visszaélést és ilvesmiről nincs is szó.

— Új éra kezdődik a CFR-nél. Bucarestből jelentik: Teodorescu CFR vezérigazgató Bratianu Vintilával folytatott tanácskozása után kijelentette az újságíróknak, hogy meggyőződése szerint az államvasutaknál új éra kezdődik. Reméli, hogy két-három éven belül a CFR teljesen reorganizálva lesz.

szemben, hogy a háborut kegyetlenkedve harcolta végig. Franciaországban az utóbbi időben több olyan beszéd hangzott el, amely alkalmat adott, illetve előidézte Hindenburg eme beszédét. A beszéd abban csúcspontot ért el, hogy a háborus vétkesség kérdését pártatlan bíróság elé kell vinni. A vádat ránk oktrojálta a vádló, aki egyben bíró is volt. A német nép körében általános mozgalom indult meg, hogy tisztázza magát azon vád alól, hogy a német nép az egyedüli előidézője a háborúnak. Ezzel a mozgalommal is igazolja Németország béketörekvéseit.

A Matin hozzáfűzi a nyilatkozathoz, hogy Stresemann szavai felháborítják a francia közvéleményt, amely azt vallja, hogy a háborus vétkesség kérdése elintézett dolog.

— Elmaradt a holnapra tervezett miniszterjárás. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy holnap, vasárnapra Aradmegyében több miniszter látogatását tervezték, akik azzal a céllal érkeztek volna Aradmegyébe, hogy résztvegyenek az otlacai iskola szentelésén, valamint Covasinton, Apatean és a halmagi járásban több épülő iskola építési munkálatait meglekintették. Az aradmegyei prefektura felkészült Anghelescu közoktatásügyi miniszter, Dumitriu közlekedésügyi miniszter, Argetoianu földművelésügyi miniszter, valamint Vaitoianu tábornok volt miniszter, Episcopescu képviselő, Manolescu szenátor fogadtatására, de a várt előkelő vendégek elfoglaltságuk miatt lemondták a tervbe vett látogatást, de egyben október 26-ára jelezték jövővelüket. Így a holnapi miniszterlátogatások a megyében elmaradnak.

— Házasságok. Erkv Rózsika és Varga István f. hó 25-én, délután 6 órakor tartják egybekelési ünnepélyüket az aradi román káth. templomban.

Trencsényi Mária Vera urasszony (Arad) és Hoffmann Tivadar mérnök (Cluj), házasságot kötöttek. (Mindon külső értesítés helyett.)

— Földrengés a Krimm-félszigeten. Sebastopolból jelentik: A Krimm-félszigeten még mindig tartanak a földrengések. A lakosság a szabadba menekült, mert a még megmaradt házak összeomlásától tartanak.

— Dr. Prohászkané kézimunka és iparművészeti tanfolyama októberben kezdődik. Jelentkezések Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 18. sz. II. emelet.

— Levine Bécsben megszakította indiai útját. Bécsből táviratozzák: Levine Indiáig tervezett útját Bécsben kénytelen volt megszakítani, mert több géphiba történt a motoron. Úgy határozott, hogy útját nem folytatja, hanem Velencébe repül, hogy résztvegyen a Schneider serlegért tartandó versenyen.

Szép nőnek szép ruhája olcsón csak a

„VICTORIA”

női confectio divatházból lehet,
Arad, a Dáciával szemben.

— A Mosóczy-telepesek kérése a városhoz. A Mosóczytelepi lakosok ma délben küldöttségben jártak a polgármesternél, akit arra kértek, hogy tegye nekik lehetővé, hogy legelőjükhöz rendes marhahajtó utat kapjanak. A polgármester megígérte, hogy a kérdést alapos tanulmányozás tárgyává teszi és azon lesz, hogy kérésmük minél hamarabb teljesedésbe menjen.

URANIA Harry Piel Harry Piel URANIA
Fejnélküli lovas
URANIA Harry Piel Harry Piel URANIA

— Magyarországon 2442 ember lett öngyilkos a mult évben. Budapestről táviratozzák: A mult évi statisztikai kimutatás szerint, Magyarországon 2442 öngyilkosság történt. Összehasonlításként közöljük, hogy ugyanebben az időben Franciaországban 626 ember vált meg életétől.

Fényképek! Gyermek- és portré-fülvételek, nagytitások, pasztel és aquarel képek művészi kivitelben készülnek
Nagy Géza fényképész műtermében Arad, Bul. Reg. Mária 8., földszint, megyeházzal szemben. 1031

— **Jogerőssé vált a nagyváradi kommunisták hüntetése.** Bucurestiből jelentik: A legfőbb semmitörvények ma foglalkozott a súlyos fegyházbüntetésre ítélt oradeai (nagyváradi) kommunisták ügyével, akik közül, — mint ismeretes — a közrend nyugalmának felforgatására irányuló büntető akció címén a bucaresti-i hadbírósa annak idején Tzirmann Tibort 7. Friedmann Salamont 5. Fazekas Józsefet 3 és Krausz Sándort 2 évi fegyházbüntetésre ítélte. Az elítéltek az a címen, hogy ténykedésük kizárólag politikai jellegű volt, a hadbírósa ítélet ellen felebezéssel éltek. Felebezésüket azonban a semmitörvények ma visszautasította, mert az abban állítottak valóságát nem látta bebizonyítottak s ezért az első fokú ítélet most jogerőre emelkedett.

— **Ujabb katonai visszaélést fedeztek fel Iasiban.** Iasiból jelentik: A katonai ügyészség ma váratlanul letartóztatta Vasile Plosca gazdasági főhadnagyot, a negyedik hadtest ruhártárána főnökét, aki ellen az a vád merült fel, hogy a hadi kincstár kárára nagyobb összegű sikkasztásokat követett el, azonkívül a katonai raktárak munkásait állandóan a saját műhelyében foglalkoztatta és házat építtetett, gazdasági munkát végeztetett velük.

Építészeti iroda áthelyezés!

Májer András

építészeti irodáját

a Str. Doamna Balasa (Purgly L.-né-ucca)

55. sz. alatti saját házába helyezte át!

— **Kéjgyilkosság áldozata lett egy 15 éves leány.** Budapestről táviratozzák: A kispesti textil- és vattaárugyár udvarán egy fiatal lány holttestére akadtak. A rendőrvizsgáló vizsgálat folytatólag nyomait fedezte fel a holttesten. Megállapították, hogy a meggyilkolt Moskovics Anna tizenöt éves gyári munkásnő. A nyomozás megindult, valószínűnek tartják, hogy kéjgyilkosság történt.

— **Elkészült a vádirat az aradi munkásvezérek ellen.** Baga János, aradvárosi tanácsstag és Klein Mór műszerész, ismert aradi munkásvezérek ügyében az ügyészség mára elkészítette a vádiratot. Mint ismeretes, a két munkásvezért lázító röpiratok terjesztése miatt az elmúlt választások idején tartóztatták le s több havi vizsgálati fogság után, megrongált egészségük helyreállítása végett, nemrégiben helyezték őket szabadlábra. Az aradi ügyészség most az államrend felforgatása és az uralkodóház ellen irányuló büncselekmény címén emelt vádat Baga János és Klein Vilmos ellen.

— **Fej-, vall- és ágyékfájdalmaknál, idegfájdalmaknál, csipőszaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos haziszor, melyből kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kiöblítjük. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz kiünő gyomor- és bél-tisztító szer, melynek hatása gyors és biztos. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Tizenkét késszurással megölte a férjét.** Székesszékhérvárról jelentik: Megrendítő családi dráma játszódott le tegnap a közeli Polgárdi községben. Csontay Istvánné családi viszálykodásból kifolyólag tizenkét késszurással megölte férjét, azután önként jelentkezett a csendőrségen, ahol elmondotta, hogy férje állandóan ütötte-verte, mert el akart válni tőle. Csontay állandóan részegeskedett és tegnap délután is ittas állapotban tért haza. Veszekedni kezdtek, mire a férfi elővette zsebkését és az asszonyra rohant. Csontaynének azonban sikerült kicsavarni férje kezéből a kést, amelyet most már ő döfött teljes erejéből férje mellébe. A vér-látásra az asszony a végsőkig elvesztette önmurát, úgy, hogy valóságos furiákat össze-vissza szurkálta a szerencsétlen embert. Csontayné kihallgatása után a székesfehérvári ügyészségre szállították be.

Aradmegyében terjed a gyermekparalízis.

Naponta több megbetegedést jelentenek be. — A vármegye főorvosi hivatalának defenzív intézkedése.

(Arad, szeptember 24.) A gyermekparalízis Aradmegyében veszedelmes arányban terjed. Naponta újabb és újabb megbetegedéseket jelentenek be a vármegyei orvosi hivatalban és féltő, hogy az eddigi intézkedések nem alkalmasak a betegség terjedésének megakadályozására. Ma délelőtt Pancotáról jelentettek be három gyermekparalízist, Szöllősről pedig négy esetről érkezett jelentés. Mint megírtuk, Muscan két, Apateleken egy, Micalacan négy, Nagylakon kettő, Morodán egy gyermekparalízises megbetegedés történt a mai napig. Ezekből a községekből nem szabad gyermekeket az aradi iskolákba hozni, csak abban az esetben, ha ott tizenöt nap alatt újabb megbetegedések nem történtek. A vármegyei főorvosi hivatal ma rendeletet adott ki, amely sze-

rint szigorúan figyelmeztetnek a szülők, hogy öt éven aluli gyermekeiket, ha lázasak, azonnal különítsék el és ha az orvos gyermekparalízist állapít meg, úgy a házban lakó gyermekek tizennégy napig megfigyelés alatt tartandók. Rendkívül fontos a száj, orr és torok gyakori öblögetése. Víz a gyermekeknek csak forralva és megsavanyítva szabad inniük. Fontos a gyakori fürdés és a lakás tisztántartása. A legyek pusztítására nagy súlyt kell helyezni, mert a légy terjeszti leginkább ezt a veszedelmes betegséget. Moziba és egyéb nyilvános helyekre szigorúan tilos a gyermekeket vinni. Csak a szabályok lelkiismeretes beartásával lehet gátat vetni a pusztító betegségnek.

Leszállították a vasuti taritát.

Megszüntetik a negyedik osztályt. — Október elsején lép életbe az új tarifa. — Leszállítják az áru díjszabást is.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata). A legfőbb tarifabizottság tegnap ülést tartott. Megállapították az új tarifát, amely az összes osztályok díjszabásait lényegesen leszállítja. Különösen lényeges a redukció a harmadik osztályban. A negyedik osztályt teljesen megszüntetik. Az új díjszabás október elsején lép életbe. A kilométerenként számított jegyek ára annál olcsóbb lesz, minél nagyobb a távolság. Egyidejűleg megszüntetik az express és gyorsvonatoknál alkalmazott felülfizetési rendszert és ezekre a vonatokra a rendestől eltérő speciális jegyeket hozsátanak

— **A bécsi munkásság nem készíti páncélautót a rendőrségnek.** Bécsből jelentik: A júliusi események tanulságaként a kormány elhatározta, hogy a bécsi rendőrséget páncélautókkal szereli fel. A rendőrség emiatt egy bécsi gyárhoz fordult, ott azonban megtagadták a megrendelés felvételét az az indokolással, hogy egyrészt ilyen munkára felkészülve nincsenek, másrészt pedig tartani lehet attól is, hogy egy ilyen munka felvétele esetén a munkások sztrájkba lépnek. Emiatt a bécsi rendőrség kénytelen volt a páncélautókat külföldön megrendelni.

L. B. O. harisnyák

KELL és KRAUSZNAK ARAD.

— **Szabadlábra helyezték a gáji verekedőket.** Sotirescu vizsgálóbíró ma délelőtt szabadlábra helyezte Juhász József, Belezny Imre és Schmidt István gyári munkásokat, a muli szerdai gáji véres verekedés résztvevőit. Mint annak idején megírtuk, a három munkás az uccán összeszóllalkozott egy gáji rendőrral. A szóváltásból verekedés lett, mire a három munkás meglehetősen súlyosan bántalmazta a rendőrt. Hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés címén indult meg ellenük az eljárás, miután azonban a letartóztatott munkások védője igazolni tudta Juhászék büntetlen előéletét és azt, hogy bejelentett lakásuk s rendes foglalkozásuk van, Sotirescu vizsgálóbíró ma ideiglenes szabadlábra helyezésüket rendelte el.

— **Hétezer éves emberi csontvázakra találtak Jáva szigetén.** Hágából jelentik: Jáva szigetén érdekes prehisztórikus leletre bukkant két holland-régész, dr. Van Es és dr. Stein-Callenfels. A két tudós egy sziklabarlang feltárása alkalmával 7000 éves emberi csontvázakra és csontokra akadt. A mellettük talált kezdetleges eszközök legalább is erre engednek következtetni. A csontvázak és a mellettük talált tárgyak aránylag elég jó állapotban vannak, sőt egyes kövekről még a féslek sem kopott le, amivel ezek az ősemberek befestették azokat.

URANIA Harry Piel Harry Piel
Fejnélküli lovas
 Harry Piel Harry Piel URANIA

ki. Az új vasuti tarifatervezetet Teodorescu vasuti vezérigazgató még ma átnézi és hétfőn az államvasutak igazgatótanácsa elé kerül.

Miután a személydíjszabást véglegesen elkészítették, a bizottság megkezdte az áru- és csomagdíjszabás revízióját is. A vasutnak az a célja, hogy leszállítsa a magas vasuti díjtételeket a szállítások megkönnyítése érdekében. Erre az a feltezés vezet a CFR vezetőségét, hogy a kereskedők már szívesebben szállítanak vizen, vagy országuton, mivel sokkal olcsóbb a szállítás.

— **Konferenciák a Minorita Kulturházban.** Mayer Ker. János ujaradi esperes-plébános a Kulturházban folytatja előadásait intelligens férfiak számára. Szeptember 26-án, hétfőn este 7 órakor: A modern férfi boldogtalanságáról. Október 10-én, hétfőn este 7 órakor: A régi és az új törvényről. Október 17-én, hétfőn este 7 órakor: Krisztus új törvényéről beszél. Belépés díjtalan.

— **Sirkövetés.** Patkó Erzsike, férjezett Bertóthy Istvánné sirkövetése f. hó 25-én, vasárnap délután 4 órakor lesz az aradi felsőtemetőben.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja** tisztelettel értesíti a közörséget, hogy a tagok beszerzése csak f. év október 15-ig tart. Felhívtnak az érdeklődők, hogy a beiratást e hatánapig eszközöljék, mert a megalakulás után már csak 16 éven alóliakat szabad felvenni. Az igazgatóság.

— **Szép íz. imakönyvek Kerpelnél.**

— **Hetényi színésziskolája** e hó 28-án nyílik meg. Színészképző, görliškola, esti tanfolyam, magánórak. Bővebbet Hetényi főrendezőnél, színház.

— **Szüret Ghirocon (Gyórokon).** Gyórok hegyközség a szüret megkezdésének hatánapját f. évi okt. 3-ban állapította meg.

— **Themes városligeti tánciskolájában** október 3-án új kolon kezdődik.

— **Könyvtár, festmény, hegedűt vesz Kerpel.**

— **H. Sziklay Gizl Strada Cercetasilor (Szent Pál-uccai)** tánciskolájában október hó 3-án új, kezdő táncolon kezdődik.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoportja** értesíti tagjait, hogy f. hó 24-ig a 125-ik szelvényig esedékes a fizetés. Egyben közli a beiratkozni szándékozók, hogy a tagfelvételek október 1-én megszűnnek, miért is akik még be akarnak iratkozni, jelentkezzenek a hivatalban. Strada Bratianu (Weitzer-u.) 18. Iparosotthon.

Poloskairtást, parkettaszurolást vállal
LOVAS KAROLY
 Str. Oltuz. tft. (Illés-ucca). 457.

Erzsébet Mozgó

Az előadások ma, vasárnap d. u. 1/2. 3. 5, 7 és 10 órákor a teremben és szőp idő esetén 8 órákor a kerthelyiségben is pontosan kezdődnek.

BEN-HUR

Kibővített zenekarral. Slessen megtekinteni a XX-ik század legcsodálatosabb alkotását. — Hétfőn és kedden szünet. Szerdától még néhány napig műsoron.

Felkérjük a t. közönséget a délutáni előadások látogatására, hogy az esti nagy tolongás elkerülhető legyen. — Itt jegyezzük meg, hogy ezen előadások is oly precízzen lesznek lejátssza, mint az estiek.

Országos iparoskonferencia Aradon.

Románia iparossága felveszi a küzdelmet érdekei védelmében. — A konferencia munkarendje.

(Arad, szeptember 24.) Október elsején országos iparos-konferencia lesz Aradon, amelyen részt vesznek az ország összes Ipartestületei. Ennek a konferenciának demonstratív jellege lesz. Románia összes iparosai nevében tiltakozik a konferencia az iparosságot sújtó rendelkezések ellen. A katasztrófális gazdasági körülmények között tengődő iparosság egy táborban összetartva, teljes erővel veszi fel a küzdelmet az iparosok érdekeiért és remélt eredményeket. Az aradi országos iparoskonferencia munkaprogramja két részből áll. Az első részében az általános panaszok és sérelmek ügyében foglal állást a konferencia és

meghatározza az iparostársadalom jövő magatartását. A második rész az Ipartestületek Szövetségeinek ügyeivel foglalkozik.

Foglalkozik a konferencia a súlyos állami és községi adók problémáival. Az iparosság méltányos adókulcsot és emberséges adóbeajtást követel. A forgalmi adó, ármaximálás és árdragítási törvény végleges eltörlése mellett foglal állást a konferencia. Követeli, hogy a hadsereg szükségleteinek fedezésénél a kisipart is vegyék figyelembe. Erőteljes építő-kampányt követel a jövő szezonra és feliübrálják az összes sérelmeket, amelyeknek sürgős orvoslását kéri a parlamenttől. A konferencia iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Nyolc halálos áldozata van a chicagói boxmérkőzésnek.

A közönség soraiból a hallatlan izgalom nyolc boxrajongót megölt. — Dempsey belenyugodott legyőzetésébe.

Chicagóból jelentik: Mint ismeretes, Dempsey a legyőzött boxbajnok megelébbzte a bíró ítéletét. Ma azonban barátainak unszolására visszavonta a felebbezést és végleg elismerte Tunney győzelmét. Dempsey ugylátszik végleg visszavonul és nem vesz részt több nyilvános boxmérkőzéseken. A tegnapi lezajlott boxmérkőzés még mindig izgalomban tartja a világ sportközvéleményét. Jellemző a mérkőzés idegfeszítő voltára, hogy a Dempsey

— Tunney boxmérkőzésnek a közönség körében nyolc halálos áldozata van. Három lelkes boxbarát, amikor a hetedik fordulónál Tunney elesett, annyira felindult, hogy a ringben felállított rádiókészülék mellett mind a hárman szörnyen haltak. A mérkőzés további folytatásánál még négyen haltak meg és befejezésekor egy tulságosan felizgatott ember esett össze holtan. Szívszélhűdés ölte meg.

Elárulta a kereszténységet Sergius orosz metropolita

Kényszeríti az orosz papokat, hogy tegyenek hűségnyilatkozatot a szovjetnek. — A vörös Sergius válságba döntötte a hatalmas orthodox egyházat, amely bomlófélben van.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) A világtörténelem legnagyobb társadalmi átalakulása az a folyamat, amely most megy végbe Szovjetországban. Legyilkolták a cári családot, az el nem menekült arisztokratákat és kapitalistákat. Majdnem három millió ember életébe került az orosz birodalom bolsevizálása, amely nemcsak anyagi, hanem erkölcsi pusztulással is járt. Az orosz szovjetkormány az első években tüzzel-vassal irtotta a hitet, amelynek első következménye a családi élet szinte teljes felbomlása és a fajtalanság elképesztő terjedése. Az ifjuság erkölestelensége egyenesen hajmeresztő. A vérbetegségek rendkívüli módon elterjedtek és 700.000 csavargó suhanc veszélyeztetni a közbiztonságot. Az öregek kétségbeesve szemlélik a nagy erkölcsi romlást; a fiatalság pedig már alig tud valamit az örök erkölcsi törvényekről.

A legnagyobb csapást azonban most szenvedték az oroszok, amikor a görög keleti egyház feje, Sergius metropolita, áruló módon, gyáván behódolt a bolsevik kormányoknak. A száz milliónál több hívőt számláló orosz egyház főpapja, hogy bizottsága magának a kommunista népbiztosok kezébe, legújabbban ukázban elrendelte, hogy „az orosz orthodox egyház püspökei és papjai tegyenek hűségnyilatkozatot a bolsevik kormányoknak.” Minden orosz

püspöknek és papnak záros határidőn belül alá kellett írnia egy nyilatkozatot, amelyben kötelezte magát, hogy aláveti magát a moszkvai kormány parancsainak. Aki ezt nem írta alá, annak el kellett hagynia hivatalát és ezen felül a metropolita kiátkozta az egyházból. Az Oroszországon kívül élő pravoszlávok között nagy az elkeseredés, amit a következő, egy Berlinben élő főpaptól származó nyilatkozat jellemez:

— Sergius metropolita árulása a legérzékenyebben érinti az Oroszország határain kívül élő orosz ortodox papokat. Ezek mind ellenforradalmárok, de az ukáz értelmében nekik is hitet kell tenniük a bolsevizmus mellett. Ha szembe helyezkednek Sergius metropolitával, akkor elkobozzák székesegyházait, templomaikat, iskoláikat és plébániáikat. Ezen az uton a moszkvai kormány csaknem minden külföldi világvárosban hatalmas palotákhoz jutna, melyekből immár az orosz egyház tekintélyének bitorklásával még fokozottabb mértékben folytathatnak forradalmasító munkájukat.

— Sergius metropolita árulása a világ kereszténységének történelmében a legnagyobb árulás. Akkora bünt, akkora gyalázatosságot még sohasem követett el főpap Krisztus hite ellen. Az orosz nép milliói méltán háborodnak fel a reájuk erőszakolt metropolita miatt. A felháborodás olyan nagy, hogy eddig 170 püspök és 23.000 pap tagadta meg a metropolitának az engedelmességét. Ezeknek egy részét börtönökbe vetették, másrészt kényszermentesítésre szorították. A hívők nem is akarnak azokba a templomokba járni, amelyekben vörös ortodox papok szerepelnek.

— Az orosz kereszténység nagy lelki válsága eddig soha nem tapasztalt méreteket öltött. — A nagy orosz ortodox egyház teljes szakadás előtt áll. Egyesek új metropolitát keresnek, aki kitagadja a vörös Sergiust, mások viszont Róma felé for-

dulnak és a pápa vezetése alatt egyesülni akarnak a katolikusokkal, végül igen sokan a különböző protestáns egyházak felé orientálódnak. Sergius metropolita árulása a tönk szélére sodorta az egykor hatalmas orosz egyházat.

Repülő-láz dühög Amerikában.

Newyorkból írják: Lindbergh, Chamberlain és Byrd kapitány sikeres oceanrepülése rendkívül nagy lendületet adott az amerikai aviatikának. A felfokozott érdeklődés mértékét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az újságok napról-napra tömve vannak érdekesebbnél-érdekesebb aviatikai hírekkel. Az új világrész ugyanis egyszerre ráeszmélt arra, hogy a közlekedés új korszakának küszöbén állnak. Lindbergh repülése óta alig mullott el egy két hónap. Amerikában máris tizenegy újmonon létesült repülőgépet gyártó hatalmas gyárvállalat áll működésben és szeptember elején megnyitották a légi teher és expresszforgalmat is Newyork és San Francisco között. Ezzel egy beláthatatlan prespektívája nyílt meg az aviatika fejlődésének, hiszen most már több mázsás ládákat is tudnak szállítani repülőgépen. Egy amerikai óriási élesztőgyár épen ezért most a legkomolyabban foglalkozik azzal a gondolattal, hogy friss áruját naponta repülőgépen szállítja Amerika bármely távoleső részébe is.

Az újonnan fellendült légi posta 84 nagy várost kapcsol össze és kiépítése ötmillió dollárba került. A járatok menetrendszerű pontosságukkal a legnagyobb bizalmat váltották ki. Esőben, hóban, jégverésben szakadatlanul közlekednek a postarepülők és a szerencsétlenségek száma elenyészően csekély. A polgári és katonai repülést együtt számítva, közel ötvenmillió mérföldet tettek meg az elmúlt év alatt az amerikai repülőgépek, amelyek alkalmazási lehetőségei is nagyon kiszélesedtek Amerikában. A földművelésügyi miniszterium repülőgépekről irtja a kártékony rovarokat. Méregesővel permetezik be felülről a földeket. Repülőgépekről készítik a termésbecsléseket, derítik fel az erdőtüzeket, tartják meg a mérnöki terepszemléket és térképezik Alaska ismeretlen területeit. De aeroplánok kémlelik ki az alkoholcsempész hajókat és repülőgépek vigvázna a besurranó idegenekre a kanadai határ mentén. Ahol tehát csak alkalmazási lehetőség nyílik, a repülőgép azonnal akcióba lép. Amerikában az ismeretes üzleti szellem készséges megnyilvánulása mellett még nagyobb alapítványok is előcsitják az aviatika fejlődését, amely rövidesen kétségtelenül az amerikai közlekedés teljes átalakulásának kénét fogja mutatni.

A KORBACSOS EMBER
AZ EROSZAKOS SPANYOL
A FELELMETES SZERELMES
A PÁRATLAN VIVO
szerepkörében mutatkozik be

Douglas Fairbanks:

A DON X-ben

legközelebb az APOLLOBAN.

— Elhalasztották a tornei selyemcsempészes főtárgyalását. Az aradi törvényszék első szekciójának büntető tanácsa ma délelőttre tüzte ki az annak idején nagy szenzációt keltett tornei selyemcsempészes bűnügyi részének főtárgyalását. Az érdekes ügyben eddig már háromszor tüzött ki főtárgyalást a törvényszék, amelyet azonban egyik-másik vádlott távolléte miatt egy esetben sem lehetett megtartani. A mai főtárgyalást ugyancsak el kellett halasztani, mivel Panait Anastaziu volt tornei vámfőnök, az egyik vádlott most már második ízben nem jelent meg. A törvényszék most elrendelte Panait elővezetését.

KÉJENC

REGINALD DENNY-vel

A szoknyás vőlegény.

Vasárnaptól

APOLLOBAN.

Az előadások 3, 5, 7 és 10 órákor.

A schleizi repülőkatasztrófa rejtélyes okai

Allítólag Sacco és Vanzetti híveinek bosszuműve volt az amerikai német nagykövet ellen. — A katasztrófa híre a Népszövetségben. A Fehér Ház részvétávirata Hindenburghoz.

Berlinből táviratozzák: A münchen—berlini borzalmas repülőszerecséltenség okait még mindig nem tudják. A katasztrófa híre világszerte nagy megdöbbenést keltett és a D. 585. lezuhanását a német aviatika legsúlyosabb katasztrófájának tartják. A szerencsétlenségről különben berlini tudósítónk ma az alábbi kimerítő részleteket közli:

Péntek délelőtt a münchen—berlini repülővonalon a D. 585. jelzésű utasszállító repülőgép, amely a Deutsche Lufthansa járatait bonyolítja le, eddig ismeretlen okból Schleiz község közelében lezuhant. Pilótája, Charlotte és négy utas szörnyethalt, a motor pedig olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány órával a katasztrófa után kiszivárgott. A tragikus halált utasok között van báró Maltzan, washingtoni német nagykövet is, továbbá Röll direktor, a birodalmi vasutak igazgatóságának vezetője, azonkívül a Deutsche Lufthansa forgalmi osztályának vezetője, Armin igazgató is. Szemtanuk elbeszélése szerint a katasztrófa pillanatát megelőzően a gép egyik szárnya levált a törzsről és ezt követte a zuhanás. A légszavar valóságos kutatást okozott a földbe és a motor is mélyen besüppedt a talajba.

A Lufthansa vezérigazgatója, dr. Merkl ma kijelentette, hogy a schleizi katasztrófa a német aviatika legsúlyosabb szerencsétlensége és annak okai egészen rejtélyesek. A gép technikai tekintetben kifogástalan volt és május óta állott használatban, tehát még majdnem új volt. Schleiz viszont sík területen fekszik és így könnyen lehetett volna kényszerleszállást is végrehajtani. Az, hogy katasztrófa történt, csak azt bizonyítja, hogy a szerencsétlenség olyan váratlanul jött, hogy már nem lehetett leszállásra gondolni. A szerencsétlenség színhelyén egyesek azt a gyanút fejezték ki, hogy Sacco és Vanzetti híveinek bosszuművéről van szó a washingtoni német nagykövet ellen. Ennek a feltevésnek azonban semmi alapja nem lehet. Szemtanuk állítása szerint ugyanis többen látták, hogy a repülőgép egyik szárnya eltörtött és ez idézte elő a katasztrófát. Igaz, hogy elindulás előtt alaposan átvizsgálták a gépet és azon semmi hibát nem találtak. Ezzel szemben azonban a pilóta állítólag észrevette, hogy valami baj van az egyik szárnnyal és ezért kényszerleszállással akart a földre jutni, azonban erre már nem volt elég ideje. Tény, hogy a balszárnnyal a repülőgép roncsaitól mintegy 20 méternyire, majdnem sértetlen állapotban találták meg.

Genfi táviratok szerint a katasztrófa híre már a délutáni órákban megérkezett Genfbe és a népszövetség köreiben mély részvételt keltett. A Metropole-szállóban, amely a német delegáció székhelye, délután csak Maltzan attasé, a szerencsétlenül járt nagykövet unokaöccse tartózkodott és így ő bontotta fel a tragikus hírt hozó táviratot. Nyomban értesítette a történetéről Stresemann német külügyminisztert, aki a gyászbeszéd miatt lemondta részvételtét Briand péntek esti fogadóestélyéről, míg a különböző delegációk vezetői személyesen tolmácsolták részvétüket Stresemannnak, első között volt Briand francia külügyminiszter. Maltzan nagykövet mindössze 50 éves volt és éppen vissza akart térni washingtoni állomáshelyére, miután a szabadsága lejárt. Feleségével és kisleányával akart találkozni Münchenben és azért úgy határozta, hogy a legrövidebb utat, a repülőutat választja.

A katasztrófa ügyében megindult vizsgálat különben még semmi pozitívumot nem tu-

dott megállapítani a szerencsétlenség okára vonatkozólag. Valószínűnek tartják, hogy a pilóta hirtelen rosszul lett, talán szívizületést kapott és így elvesztette uralmát a készülék felett.

Washingtonból táviratozzák: Maltzan nagykövet katasztrófájának híre Amerikában is általános részvétet és megdöbbenést keltett. A Fehér Ház ma részvétáviratot küldött Hindenburg elnöknek, amelyben Amerika mélyes részvétét nyújtja a repülőgépszerecséltenség áldozatai felett.

Fordulat

Olariu vezértitkár ügyében.

A delegált oradeai fegyelmi tanács illetéktelennek mondotta ki magát a fegyelmi ügy tárgyalására.

(Arad, szeptember 24.) Ma délelőtt tárgyalta az oradeai (nagyvárad) városházán az e célra delegált fegyelmi bíróság Arad város több ízben felfüggesztett vezértitkárának, Olariu Istvánnak fegyelmi ügyét. Arad városát ezen a tárgyaláson, mint azt megírtuk, dr. Marcovici Vince helyettes polgármester képviselte.

Olariu fegyelmi ügye, mint ismeretes, miniszteri rendelkezés következtében került az oradeai (nagyvárad) fegyelmi bíróság elé. Olariu ugyanis annak idején elfogultsági kifogást emelt az aradi fegyelmi bíróság ellen és ennek a kifogásnak a minisztériumban helyet adtak. Ma délelőtt tárgyalta az oradeai (nagyvárad) fegyelmi bizottság dr. Vostinar János főjegyző elnöklése mellett Olariu fegyelmi ügyét, akit kihallgattak. A tárgyalás aztán meglepő eredménnyel végződött. Az oradeai (nagyvárad) fegyelmi bíróság ugyanis megállapította és kimondotta illetéktelenségét ebben az ügyben és a vonatkozó összes iratokat visszaküldte Aradra.

Egy bosszualló kislány rágalmai

Szabadlára helyezték a kerítés vádja miatt letartóztatott aradi iparosnőt és a hazudozó leány „merénylőjét”.

(Arad, szeptember 24.) Megírtuk, hogy a rendőrség kerítés vádja miatt őrizetbe vette és tegnap az ügyészségre kísérte özv. Szilágyi Sándorné aradi iparosnőt, aki ellen egy 13 éves kislány tett feljelentést, hogy szép szavakkal lakásába csábította, ahol aztán egy Fritz Károly nevű fiatalember erőszakot követett el rajta. Tegnap a késő délutáni órákban hallgatta ki a kiskorú feljelentőt, valamint a vádlottakat Radu Pascu vizsgálóbíró. Miután a kislány a vizsgálóbíróson igen zavarosan adta elő a történeteket, Radu Pascu vizsgálóbíró keresztkérdések alá fogta, mire a kislány sirva vallotta be, hogy az egész vádból egy szó sem igaz, ő csak bosszút akart állni özv. Szilágyinén, mert egy kérését nem teljesítette. Valószínű azonban, hogy a feljelentés megtételében valaki befolyásolta a gyermekleányt.

Epen ezért Radu Pascu vizsgálóbíró kihallgatása után nyomban szabadon engedte a megvádolt iparosnőt és az állítólagos merénylő fiatalembert, aki még csak nem is ismerte feljelentőjét. Valomása során a szerencsétlen gyermekleány még azt a megdöbentő dolgot is eladta, hogy már egy esztendővel ezelőtt történt meg vele az, aminek most ui mesét kerített és amelynek következményeit Fritz Károlyra akarta hárítani. A kislány egy év előtti merénylőjének megállapítására most hivatalból indul meg a vizsgálat.

Erdekes bonyodalom

az aradi mintavásár cigarettái körül
Egy temesvári főpincért a lopott cigaretták miatt tudtan kívül hat hónapi börtönrre ítélték.

(Arad, szeptember 24.) Annak idején nagy szenzációt keltett az aradi mintavásár ellopott cigarettáinak ügye, amely csak most került a timisoarai törvényszék elé. Az aradi mintavásár alkalmával ugyanis a temesvári dohánygyár Aradana nevű cigarettákat készített és azokat egy vaggomban akarta Aradra szállítani. A vaggont azonban utközben feltörték s a cigaretták nagy részét ellopták. A rendőrségi nyomozás akkor megállapította, hogy a lopott cigarettákat temesvári főpincérek vásárolták meg, akiket cigarettacsempészes címen megbírságot a pénzügyigazgatóság. A többi főpincér között Stefia György, a timisoarai Korona-kávéház főpincérére ötezer lei bírságot róttak, amit az ki is fizetett. A kihágási jegyzőkönyvet felterjesztették a pénzügyminisztériumhoz, ahol érthetelen okokból Stefia büntetését 191 ezer leire emelték fel.

Legkülönösebb volt ebben az, hogy a főpincért nem értesítették a felemelt bírságról, hanem egy napon megjelent nála egy rendőrségi alkalmazott, aki előállította az ügyészségre, hogy a főpincér megkezdje hat hónapi büntetését. Stefia ugyanis nem fizette le a bírságot, mivel arról nem is tudott és ezért büntetését hat hónapi elzárásra változtatták. Stefia kifogással élt és ügyvédje útján felebbezést jelentett be a bíróságnál. Ma tárgyalta az ügyet és a bíróság elrendelte annak bizonyítását, hogy a főpincér tényleg nem birtok tudomással a büntetésének felemeléséről. Amennyiben ez beigazolódik, úgy a bíróság elfogadja a felebbezést.

SPORT

O A vasárnapi mérkőzések bírói. A bírók delegáló bizottsága a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki: Gloria-CFR pálya. Reggel fél 9-kor Gloria-CFR II.—AAC II. szöv. ifj. mérk. Vezeti Matuz András. Délelőtt 10 órakor Hakoah—Vointa selejtező mérk. Vezeti Burdán Miklós, határbírók Theodorescu fgyv., Csenka Gábor. Délután 1 órakor Gloria-CFR.—ATE ifj. bajn. Vezeti Juhász Zoltán. 2.30 órakor Nv. Török-vés—AMTE barátság. mérk. Vezeti Manea Demeter, határbírók Behm Károly és Béla. 4.30 órakor AAC—Gloria-CFR. I. oszt. bajnoki. Vezeti Burdán Miklós, határbírók Gaál János, Matuz András. AAC pálya. Reggel 9 órakor Hakoah—Unirea ifj. bajn. Vezeti Reich. 10.30 órakor AAC—Vointa ifj. bajn. Vezeti Szabolcsy János, Tricolor pálya. Délelőtt 10 órakor AMTE—Tricolor ifj. bajn. Vezeti Husztik Ferenc. Délután 2.30 órakor Wacker—Banatul II. oszt. bajn. Vezeti Hammermann Béla. 4.30 órakor Victoria—Tricolor II. oszt. bajn. Vezeti Lengyel Károly. Vointa pálya. Délután 4 órakor Juventus—Sparta II. oszt. bajn. Vezeti Balajthy István, Curtici. Frontiera—Intelegerea II. oszt. bajn. Vezeti Toma Livius.

Mozi.

xx „Kötelesség és áldozat”, nagyszabású katonai film bemutatója hétfőn, szeptember hó 26-án, az Erzsébet-, kedden, szeptember hó 27-én az Uránia-, szerdán, szeptember 28-án az Apolló-mozgósínházban. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

U	El ne mulassza megnézni!	3,
R	Az	5,
A	? Ismeretlen katona?	7
N	Érdekes drámát.	és
I	Ezenkívül vetítésre kerül:	10
A	Ófe sége Ferdinand király	ó
B	temetésének bővített felvételei.	r
A	Az előadásokon	a
N	Tamasiu Aurél úr	k
	konferál.	o

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

KÉJENC.

Milyen egy megrögzött agglegény utolsó éjszakája ???

REGGINALD DENNYVEL.

Megláthatja vasárnaptól az aradi APOLLOBAN.

Az előadások 3, 5, 7 és 10 órakor kezdődnek.

Tudja Ön mi az a FORTUNA?

Olcso bevasarlas forras keznel es gyermek szovetsegek teko-
las ruhak es konyvek beszerzesere. Uzi es teli kabatok nagy vasarlatban
Mertek utani rendelések 24 ora alatt ka. Arad, Str. Col. PIRIOI 5.
szulnek. FIGYELEM A CIMREI (Színház hátsó bejáratával szemben.)

Tekintse meg vételkötelezettség nélkül őszi divatujdonságainkat s bárki meggyőződhet, hogy sehol oly olcsón és előnyösen mint **„RECORD“** divatnagyruházban nem vásárolhat! Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 15.

KÖZGAZDASÁG.

A szeszszindikátus szeptember 25-én kezdi a működését

E naptól kezdve a szeszgyárak és szabadraktárak a szindikátus bonja nélkül nem adhatnak ki szeszt.

Bucurestiből távratozzák: A nemrég Bucarestben megalakult szeszszindikátus végrehajtó bizottsága ma táviratilag hivatalosan közölte velünk, hogy folyó hó 25-én megkezdí működését. Ettől a naptól kezdve a szindikátusba tartozó szeszgyárakból és a velük kap-

csolatos szeszszabadraktárakból a szeszszindikátus által kiállított „bon de dispozitie“ nélkül semmiféle szesz ki nem adható. A szesz-megrendelések tekintetében holnap hirdetmény jelenik meg, amely tájékoztatni fogja az érdekelteket a követendő eljárásról.

Zürichben 3.22.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 24.)

Kifizetések: Berlin 38.70, Amsterdam 65.25, Newyork 162.25, London 791.50, Páris 6.38, Milanó 8.87, Prága 4.82.50, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.92.50, Zürich 31.35. — **Áru:** Márka 33.50, holland forint 65, Newyork 160, angol font 790, francia frank 6.38, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 21.30. — **Pénz:** Márka 38, holland forint 63, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.39, olasz lira 8.60, cseh korona 4.75, pengő 28.25, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31. Irányzat: lanya.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 24.)

Berlin 123.26, Amsterdam 207.90, Newyork 518.65, London 2523.75, Páris 20.35, Milanó 28.28, Prága 15.37.12, Budapest 90.70, Belgrad 9.13, **Bucuresti** 3.22, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 24.)

Berlin 123.62.50, Amsterdam 207.90, Newyork 518.68, London 2524.25, Páris 20.35, Milanó 28.28.50, Prága 15.37.12, Budapest 90.70, Belgrad 9.13.25, **Bucuresti** 3.22.50, Varsó 58, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 24.)

Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.55, London 787.50, Newyork 161.50, Milanó 8.84, Zürich 31.25, Bécs 22.85, Prága 4.80. — **Váltók:** Napoleon 640, márka 38.25, léva 1.18, török lira 0.84.50, angol font 782, francia frank 6.42, svájci frank 31, olasz lira 8.84, drachma 2.12, dinár 2.85, dollár 160, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 23.10, pengő 28.75, cseh korona 4.80.

= Eladott aradi ingatlanok. Ludig Ilma eladott a Birkás dűllőben: egy 150 öles telket 21.000 lejért Kovács Pál és nejének, egy 150 öles telket 16.000 lejért Tóth Lajos és nejének, egy 214 öles telket 30.000 lejért Farkos János és nejének, egy 300 öles telket 36.000 lejért özv. Giller Károlynénak, egy 150 öles telket 23.000 lejért Tausch József és nejének. — Herzer Hermann

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP!

eladott Gáj, Str. Bisericei 34. sz. házból fele jutalékát 50.000 lejért Farkas Hermannénak. — Cheveresan Miklós eladott 2 hold 1240 önyi szántót 60.000 lejért Polónyi Istvánnak. — Hendl János és társai eladtak a Str. Simeon Balint 15. sz. házat 350.000 lejért Krausz Abraham és társainak. — Hanj Pavel eladott a Str. I. Vrianu 47. sz. telket 20.000 lejért Varga Lajos és nejének. — Ruzsnyánszky György és neje eladtak a Str. Griviteiben 64 öles, míg a Str. Coandaban 63 öles telket összesen 49.000 lejért Angoter Sándor és nejének. — Kreyczy Gusztáv eladta Marospart sor 6. sz. házat 800.000 lejért az Aradi Cukorgyár R. T.-nak. — Verebély János és neje eladtak a Str. Surorilor 4. sz. üres telket 35.000 lejért Schmidt Antal és nejének. — Bezdán János és neje eladtak a Rozer dűllőben egy 200 öles telket 40.000 lejért Hanj József és nejének. — Gottlieb Alajos eladta a Kasza-uca 39. sz. házat 100.000 lejért Undi Balázs és nejének. — Dr. Tagányi Sándor eladta a Str. Horia 1. sz. házat 5.800.000 lejért Hirschfeld Mór és nejének. — Dr. Tagányi Sándor eladta a Bulev. Regina Maria 24. sz. házat 8.500.000 lejért Kornis Mártonnak. — Id. Jurik János odaajándékozta ifj. Jurik Jánosnak a Gábor dűllőben levő 14 holdnyi szántót, míg Jurik Istvánnak ugyanott 11 hold 1480 önyi szántót. — Néczin György eladott a Barbus dűllőben 1 hold 920 öles szántót 40.000 lejért Osztoja Száva és nejének. — Osztoin János eladott a Pesti dűllőben 1 old 621 öles szántót 40.000 lejért ifj. Viczkus Stefán és nejének.

Rádió-műsor.

Vasárnap, szeptember 25. Wien—Grác. 19. Trio-est. — Pozsony. 18.30. Operaelőadás. — Zágráb. 20.30. Vidám est. — Milano. 20.45. Hangverseny. — Boroszló. 20.15. Tarka est. — Nápoly. 21. Operaáriák. — Prága. 18.30. Operaelőadás. — London. 21.15. Esti zene. — Leipzig. 22.30. Táncczene. — Stuttgart. 20. Tarka est. — Frankfurt a. M. 20. Hangverseny. — Róma. 20.10. Operaelőadás. — Berlin. 20.30. Berlini dalok. — München. 21.15. Szórakoztató hangverseny. — Budapest. 9. Szépségápolás. Hírek. 10. Nagymise. 16. Cigányzene. 19. „A papa“ vigiáték. 22. Táncczene.

Hétfő, szeptember 26. Wien. 19.30. Operaelőadás. — Grác. 20.05. Az opera zenekarának hangversenye. — Pozsony. 18.10. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Technikai zene. — Milano. 21. Hangverseny. — Boroszló. 21.

Hangverseny. — Nápoly. 22.30. Operaáriák. — Prága. 20.10. Tarka est. — London—Davenport. 21.35. Angol kamarazene. — Leipzig. 22.15. Táncczene. — Frankfurt a. M. 20.15. Kamarazene. — Róma. 21.10. Szimfonikus hangverseny. — Berlin. 20.10. Operaelőadás. — München. 19.45. A Kreuz művésztrio. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Kamarazene. 20. Magyar dalest. 21.30. Cigányzene.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékkel nem vállalunk felelősséget

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem Arad és vidéke uriközönségét, hogy az őszi és téli időnyre üzletemet és műhelyemet erősen újonnan átszervezve egy szabást mint munkát illetőleg a legjobb munkaerőmet összpontosítva minden igyekezetem oda irányul, hogy Kolozsvárt szerzett régi jó hírnevemnek megfelelően megrendelőimnek itt is a legjobbat nyújtsam. Raktáramon állandóan a legújabb angol szövetszőanyagokat tartok, amelyek (első kézből) közvetlen a gyárból beszerelve kedvezően olcsók. Szives pártfogást kér: Kiváló lisztelettel:

Sámson Jakab

uriszabó,

Arad, ui Neuman-ház.

1027

ÉRTESÍTÉS.

Ügyvédi irodámat Bucures'iben, Strada Cămpineanu 9. szám alatt megnyitottam. Tornyai Gyula dr.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen emlékü édesanyám, illetve testvérünk

Grünwald Emilia

temetésén megjelentek s ravatalára koszorút és virágot helyeztek, ezuton monduk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Ezuton monduk köszönetet mindazoknak, kik szeretett férjem, illetve édesapánk temetésén résztvettek, ravatalára virágot helyeztek és részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

5117

A gyászoló Sárga-család.

A hölgytő önség figyelmébe! Kalaptanfolyamomat

újra megnyitottam. Legújabb módszer szerint tanítok. Alakítások modell után jutányos áron. Oszl árak megérkeztek.

Binder Kornélia Arad, Str. Eminescu 48. sz. Ugyanott tanulóéány fizetéssel felvétetik.

Ki akar érettségizni?

Gimnáziumból, vagy kereskedelmiből osztályvizsgákat tenni! Irjon azonnal 4664

„Boross-Gárdos“ tanintézet, Budapest, VIII., Rákóczy ut 57/a. szám. TELJES SIKER!

UTILEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA **FÉNYKÉPET** a legszebb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a **FOTORADIO** FÉNYKÉPÉSZEFT KÉSZIT. Str. Consistoriului és Str. Mărăsesti (Boross-Gárdos és Kossuth-u.) sarkán. 5025

Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa
TÜZIFA!
közvetlen termelőktől vagon tételekben jutányos áron **kapható!**
KORNIS ZSIGMOND és MARTON
tüzifatermelők Arad (Acsev.-palota.)
Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa Tüzifa

Terézia Felter

kosmetikai intézete. :: Arcmasszage, olesó bérletben, ha szálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5. 3618

FAJTISZTA

merino rambouillette birka

eladó dr. Éles Béla és dr. Éles Géza bokszegei gazdaságában és pedig: tenyészkos (1½—4 éves) 17 darab tenyészanya (2—4 éves) 270 darab toklyó és idel ürü — 98 darab

Bővebbet úgy aradi központi irodán Str. Románului 2, mint gázd. intézőségénél helyszinén Bocsig (posta, telephon és vasut állomás.)

Ki akar érettségizni?

Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít **Galgóczy Magántanfolyam** Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

2-3-4 szobás

MODERN LAKÁSOK gyors közvetítését vállalta:

Győrffy „Mures“ Irodája Arad. Strada Untrei 13. 15298

Női kalapok

filz- és bársony, legújabb bécsi divat szerint, legszébb színekben már

350 lejtől Josefina Deutschnál

Arad, Strada Bratianu H. Intézeti

kalapok, topok és mindenféle kalapkellékek legolcsóbban. 5035

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

vilamosság vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett. Csillár raktár! Telefon 808.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködékre válaszolunk. Ajánlatok, ízigés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

KAUCIÓKÉPES. legmagasabb vasuti szakképesítéssel. Máv. főtisztviselő állást vállal. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5075

HÁZMESTERNEK ajánkozik gyermektelen, fiatal házaspár. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiban. 5098

TAKARITÓLEÁNY és főzőnő egész napra felvétetik október 1-re Str. Capitán Ignat (Kapa-ucai) iskolába. 5108

HÁZMESTERPAR. ki románul, magyarul, beszél, felvétetik. Str. Numa Pompiliu 14-16. 5101

KÉPZETT gyermekgondozónő ajánkozik gyermek mellé. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5105

OKLEVELES tisztviselő irodai gyakorlatl, románul, magyarul beszél, délutáni irodai állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5119

2½ EVES gyermek mellé kerestetik egy német leány október 1-re. Jelentkezni Pausesti ügyvédnél Str. Horia No. 11. 5120

LAKÁS.

ELÉGÁNSAN butorozott különbejáratu szoba kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5070

Hétszobás lakás,

Ügyvédnek, orvosnak alkalmas, külön irodával, rendelővel. **KIADÓ.** 5128

Ajánlatok „Ügyvéd, orvos” jellegű az Aradi Közlöny kiadóiba kérelnék.

EGY szép ucai szoba alkovval és a többi hozzávaló helyiséggel október 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5124

Különbejáratu

parkettás, csinosan butorozott szoba teljes ellátással a város központjában **KIADÓ.** Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5126

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ISKOLAKÖNYVEK. kószerek, füzetek nagy választékban Polgárnál. Str. Brancovici 5. (Tökölvtér sarkán.) 5030

NEW-HUDSON Birmingham, világhírű motor-kerékpárok raktáron Magyarinnál. Arad. Str. Románulul 5. 4477

VALÓDI francia málligandók és használt, iókarban levő transport hordók eladók. Weisz Móránál. Pancota. 5079

FÉRFI TÉLIKABÁTOK ÉS RUHÁK. ebédlőszőnyeg. Bösendorfer salonflügel zongora. Yost és Schmidt-premier írógépek. komplett Pallas lexikon. íróasztalok. antik szálonok. antik szekrény, asztalok. székek. divánok. kis Singer gép. gyermekkoscsik. gyermekjátékok. stóreok. függönyök. asztalneműk. disztárgyak. garzon háló. kredencék. fotelok. festőállványok. képek. irodai szekrények stb. eladók. Salgóné. Str. Consistoriului (Batthvány-u.) 12. I. em. jobb. 1000

HEHS-féle kölni vizek jobbak, finomabbak. intenzivebbek mint a parfeumok. áruk 100 gramonként 10-20-35 lej. Kaphatók kizárólag Hehs V.-nél Str. Brancovici (Lázár Vilmos-uca.) 4930

SZŐLŐGAZDÁK FIGYELMÉBE! A legjobb és legolcsóbb trágva szőlő és mezőgazdaságok részére a kitünő eredménnyel használt csatorna trágva (fecália) szárított és őrölt alakban 50 kros zsákokban és vagonmentékben. Ezen trágva őszi használat után a legjobb eredményt biztosítja. Kezelése rendkívül kényelmes és gazdaságos. Megrendelhető: Jakubovits fűszerüzletében. Motor állomással szemben. 5051

ANTIK és modern butorokat. műtárgyakat. antik poharakat. márkás porcellánokat. antik sálakat. használt butorokat. szőnyegeket. szervizeket. férfi ruhákat. fehérneműket stb. bizományba veszek. azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné. Str. Consistoriului 12. (Batthvány-u.) I. em. jobb. 1000

KERESÜNK megvételre iratszékrenyt. íróasztalt. írógépet. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5112

KERESZTHUROS. fekete zongora olcsón eladó. Strada Alexandru Gavra 22. 5107

VETŐGÉPET. használtat keresek megvételre. Cím Str. Numa Pompiliu (Kapsza-uca) 66. 5104

EGY szép farkaskutya. 2 fogszberger parkányifogó kutya és egy iókarban levő bicikli olcsón eladó. Sim Str. Eminescu 36. szám. 5115

HASZNÁLT dáktót és biliárdgolyót veszek. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 5116

Szülők figyelmébe!

Az iskola szezon kezdetével olcsón árusítunk mindenféle szövetet, vásznat, sifont, paplanokat, ugysszintén harisnyát és kötött árut.

RIPPNER és BENKÓ

divatruháza 1036 Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) Eddig soha nem létezett olcsó árak!

FLIT
Elpusztít legyeket, szunyogokat, poloskákat, molyokat, svábbogarakat, hangyakat és tojásaikat.

DISTRUGE Muste Plosnițe Molii

B. din galben cu banda neagra

3186 Sárga tubus, fekete sávós áthuzattal.

„ARTA” BUTORIPAR Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22. Csak garantáltan szolid polgári butorok nagy raktára

KIVÁLÓMINŐSÉGŰ szilvalekvár kapható Weisberger Sámuel utóda cégnél. Bul. Regina Maria 13. 5094

VALÓDI smyrna ebédlőszőnyeg (12 m²) és alig használt Lyra piano eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 10437

ZONGORA rövid, keresztthuros. Dörr gyártmány és egy piano eladó. Neuman. Bulv. Rezele Ferdinand 11. 5114

Férfi szövetek és szabó kellékek feltűnő olcsó árak mellett.

Weisz Ármin Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18. 1029

Új zongora és pianó

gyári árban 45 ezertől 80 ezer lejig. Legjobb minőségű keresztthuros, hárfapedálos **olcsó** használt zongorák. **Weisz Ármin** Arad, Piata Avram Iancu 21. szám. Zongoraferem. 4240

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett

Polia Sándor gőztéglyagyárban Aradon, textilgyár mellett. 1028

OKTATÁS.

ASSZONYOK. leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabászati tanfolyam, az esti órákban is. Arad. Str. Eminescu 6. 6934

ÜZLETEK.

RENTABILIS üzlethez tökéletes, esetleg üzlethelyiséggel rendelkező közreműködő társat keresek. Ajánlatokat „Jó befektetés” jellegű az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 7571

ELADÓ Aradon, egy a város központjában levő cipőgyár rendkívül előnyös árban. Érdeklődők forduljanak Pausesti N. ügyvédhez Arad. Str. Horia No. 11. 5071

JÉGPINCÉT. cca ezen furar részére bérbe vennék lehetőleg a Str. Nicu Filipescu (Flórián-uca) közelében. Barthmes Victor Str. Nicu Filipescu (Flórián-uca) 40. 5081

INGATLAN.

HÁZ. amely évente 94.000 lejt jövedelmez. 450.000 lejtért eladó. 100.000 lejt tehérrel. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5099

EGY vagy kétszobás magánházat bérbe keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5100

ELADÓ Szederhádi határban 23 kataszteri hold föld olcsón. Arad. Calea Bihorulul 32-34. 5123

110.000 LEIÉRT kerti magánház eladó Ujmikalakán. Pálmánál. 5118

KÜLÖNFÉLÉK.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR (Kerpel-féle) állandóan bővül a legkiválóbb újdonságokkal. 4654

KÉT LÓRA ISTALLO bérbeadó. Károlyi. Str. Dna Balasa 187. sz. 1648

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Földgazüzemű cserépgyár

cca 5 kat. hold ingatlan. prima minőségű agyagbányva. emeletes lakóház és iroda. megfelelő üzemi helyiségek. mesterséges szárítók, égető kemencék, motor. 3 francia cserépprés. cca 40.000 cserébráma, transmissziók, sinek, koscsik, földgázvezetékek, iparvázány.

Bérbeadó vagy olcsón eladó.

Ara másfélmillió lej. Igen előnyös fizetési feltételekkel. biztosíték esetén részletfizetésre is. Cím: Közgazdasági Bank R. T. Dicsőszentmárton. 5110

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben. **Őszi és téli árjegyzék:**

LEJ:

Iskola öltöny	1600
Férfi öltöny tiszta gyapja	1750—
Férfi öltöny div. színekben	2450—
Sötét kék és fekete öltöny la.	2750—
Őszi felöltő	1950—
Ulster double la.	2450—
Fekete téli kabát szőrme sál gallerral	2650—
Fregoli raglán	2200—
Gummi kabát	850—
Börkabát minden színb. la.	4600—

Mérték szerinti szabóság! **Nagy posztó raktár!**

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA Arad, Bul. Regina Maria 22. Dácia szállóval szemben. Telefon 86.

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát újdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekkabátok 600, szövetruhák 650 lejtől kezdve. Kérném áruházamat vétel kényszer nélkül megtekinteni és személyesen meggyőződni utólagos ellenőrzésről, Angol és francia szalonok.

Iulia PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyruházata ARAD, Str. Colonel Piriel No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

URODONAL

A szélhűdés, mint akár a reuma, az ízületes gyuladások következtében áll be. A szélhűdés a formás test ellensége, utálatossá teszi az embert, akinek a vér is megmérgezi.

Hogy elkerüljük a nagy csapást, figyelmeztetni kell önmagunkat, tilos vörös bort és pezsgőt inni, óvakodni kell a meghűléstől, elő kell segíteni az emésztést hogy ez által a szervezetben felgyülemle a toxinok savakat leszikkasszuk. Az „URODONAL” a leghatásosabb szer a gyógyulás elősegítésére, amelyben 37-szer erősebb hatása mint a litium amellé, hogy teljesen ártalmatlan.

Lancereaux professor, párisi orvosi egyetem volt rektora kiáróla: „URODONAL” a legjobb a szélhűdés ellen.

REUMA

Köves kőpzédek
Vérelmeszesedés

Chatelain laboratóriumok 2 bis, Rue de Valenciennes, Paris.

Megvéd a szélhűdés ellen.

A szélhűdés következtében beállt válság idején használt URODONAL egyáltalán nem okozott fájdalmat, mint más salicil-összetételű gyógyszer, nem veszélyes mint a colchicine colchidinné. A fájdalmat enyhíti, sőt a legvárosabb esetben megrövidíti a krízis idejét.

Dr. F. Morel

Pragalm, zott órnagy-orvos, volt tengerészeti és gyarmati kórházak orvosa.

Az URODONAL tisztítja a vesét, a májat és az ízületeket. Elősegíti a vérkeringést.

Kapható kizárólag gyógyszertárakban és drogériákban.

Romániai vezérképviselő: Drogeria „STANDARD” 2. Strada Zorilor, Bucuresti.

«««« Vicben »»»»
„A ROKA” vezet.

Fratii Grigorescu

Tinibhigi si instalatori de apaduate Vállalkozó szakmába műbádógosok és vízvezeték berendező-vágó munkásokat pozók Arad, Str. Bratianu 14. tessék és jutányos áron!

BUDAPESTRE okt. 22-ig vízum nélkül 33% vasuti kedvezmény

és igazolványok tovább stazára le érvényes kapható

„IDET” Hiv. Menetjegy iroda színházzal szemben.

Használt cilindert új kalapot ad
GABY-SZALON

Arad, Bulev. Reg. Ferd. (József tő. ut.) 11.

0. csó szőlő eladás!

Madárton az urhegyen 5 magyar hold legjobb termő, jégverésmentes szőlő idei termésével 3 szobás urilakkal, betonpincével, 170 hl. hordóval, bő felszereléssel, kivándorlás miatt minden elfogadható áron eladó. Kizárólagos megbízott: Haász Albert irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. 1648

Eladók!

Lejtsébb bérház a volt Erzsébet királyi körúton. Bérház a volt Eötvös-uccában. Bérházak a volt Deák Ferenc-uccában 15-20 lakásos bérházak a főúton nagy bérjövődellel. 12 magánház 3-8 szobás lakással 300.000 lejtől 1 és fél millió lejtig. 10 üzletház italmérséssel 300.000 lejtől 800.000 lejtig. 10 gőz- és motormalom lakóházzal és gazdasági épületekkel egymillió lejtől négy millió lejes árákig. Pölbirtokok Arad és Temesmegyében 10.000 lejtől 50.000 lejtig kat. holdamint. Szőlők a hegyvalla minden részén 1-10 holdig. Értekezni lehet: Haász Albert irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. 1648

FALLER GYULA

asztalos
Arad, Str. Eminescu 24-26. sz.
Készít épület- és műbutor, valamint portálé és üzlethberendezési tárgyakat. 5127

Nagy famegtakarítás szabadalmazott folytonos ZSIGUCZI-f. le kályhánál. A fűtőtechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megkezdésük HAMMER ZSIGMOND és FIA üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni-tér)

Iparvállalat részére kiválóan alkalmas ház

a város legjobb részén, fürdőszobás lakásokkal, 16x12 és 12x7 m-es műhelyekkel, istállóval, ipargáz és villannyal, pincével 650.000 lejtért eladó. Értekezni lehet: HAÁSZ ALBERT irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. 1648

Olcsó tűzifa!!

Ia száraz cser, bükk, gyertyán hasáb vagy dorong detailban és waggontételekben jutányosan beszerezhető:

AUFRICHT MIKSA TELEFON: 69.
Fuvarozás, gépfűréselés, aprítás stb. legméltányosabb árak mellett. 1041
fakereskedésében Arad, Oalea Victoriei No. 1-2., a gyermekkórházzal szemben.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

TŰZIFA
waggontételben, díszásra és aprítva, valamint
FASZÉN
legolcsóbb napi áron állandóan kapható:
KORNIS TESTVÉREKNÉL, ARAD.
Telefon: 501. 355. 90. 320 1046

Bőr, szövött női és férfi kockyúk, legolcsóbb, legolcsóbb, legnagyobb választékban

Ludovic Steinhübel
fabrika de manual si banda, Arad, Str. Alexandri 1. (Salac-ucca) 1049
Kockyúk tisztítása és javítása. 20

Párisi modelljeim és divatlapjaim megérkeztek. 5122
MALTRY M.
Strada Gen. Grigorescu (Tabajdi K.-u) 4.

Pedigrés
Dobermann kölykök eladók.
4 kan, 3 nőstény.
Gyarmathynál, Arad, Hal-tér 8.

Egy jömenetelű cukrászda teljes felszereléssel, más vállalat miatt eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5014

Tűzifa

vagontételben és ölenkint, valamint deszka és építőanyag

„LEMNARUL”

fatelepen a legolcsóbb napi áron szerezhető be.
Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) 70. sz. 4959